Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

DEPOT LÉGAL INDOCHINE

NĂM THỨ 30
Số 5484

Ngày thứ năm
4 Fév. 1937

Ngày 23 tháng 12
(thiếu)
NĂM BÍNH-TÍ

LỤC TỈNH TÂN VĂN

COFAT

Chủ-nhơn: NGUYỄN-VĂN-CỦA
Mua báo xin trả tiền trước cho ông Nguyễn-văn-Của.
Thơ từ và mandat gởi về cho ông Lâm-văn-Ngọ.

XUẤT BẢN HẰNG NGÀY
BÁO-QUÁN: 57, Rue Lucien-Mossard, 57 — SAIGON
Dây thép tắt: LUCTINH — Dây thép nói: 203

Chủ-nhiệm: LÂM-VĂN-NGỌ
Thay mặt cho tòa báo bên Pháp-Quốc
COMPTOIR INTERNATIONAL DE PUBLICITÉ
3, Rue Tronchet — PARIS (VIIIe)

GIÁ BÁO
Một năm . 12$00
Sáu tháng . 6 50
Ba tháng . 3 50
Mỗi số . . . 0 04

MỞ MANG

THUỘC-ĐỊA trong vòng trật-tự

Khi Hạ-Nghị-Viện nhóm xét ngân sách thuộc-địa hồi trung-tuần tháng chạp Lang-sa năm ngoái, ông ngoại Lozeray, thuộc phe cọng-sản có nói về quần-chúng Đông-Pháp.

Quan Tổng-trưởng Thuộc-địa Moutet có đáp lại như vầy:

« Các quần-chúng có quyền bày tỏ ý mình. Chánh-phủ cũng có khi sai lầm và vô ý. Nhưng mà xin ông nghị (Lozeray) phải cẩn thận! Mấy người ở bên Pháp, tự xưng là tay binh-vực dân thuộc-địa, chẳng biết giữ điều-độ luôn luôn. Rải trong mấy đám dân còn chất-phát ấy những truyền đơn nói rằng « phải làm cho máu chảy thành sông, thây chồng có đống mới động những đều cải-lương về xã-hội »; tuyên truyền như vậy chẳng phải là làm những đều thái-quá hay sao?

« Quan Tổng-Trưởng chẳng muốn cho ai xúi-giục làm những đều hung-bạo. Ngài khuyên phải bình-tịnh. Ngài muốn tránh sự bạo-động cho nên Ngài nói tiếp với phe cọng-sản như vầy:

« Các người đừng đem đồ trên đường chúng ta đi những vật cản-ngăn khó tránh! Các người hãy giúp chúng ta làm phận-sự! Chúng ta là kẻ một hội một thuyền với nhau. Các người dư biết rằng công-nghiệp của chúng ta, muốn thành công, thì phải có trật-tự và bình-tịnh mới đặng. Chúng ta sẽ đi tới mục-đích của chúng ta. Chúng ta có lòng tin-cậy. Các người hãy làm cho những đều đụng-công, nhưng sự đeo-đuổi, phải theo kỷ-luật và tuần-tự. Các người phải cẩn-thận coi chừng mấy cái sức phản động của những quần-chúng chất-phát chưa thuần. Các người hãy làm bổn-phận các người; xin các người tin rằng Bổn-Chức sẽ làm tròn nghĩa-vụ của Bổn-Chức. »

« Quan Tổng-trưởng Moutet, khi bước lên diễn-đàn, thì chẳng có ý chi khác hơn là đáp lại mấy lời chất-vấn của các nghị-viên, nhưng mà ngài ra khỏi phạm-vi chật-hẹp ấy đặng tỏ bài đại-lược các chánh-sách thuộc-địa của ngài, là cái chánh-sách mà người ta đã biết, vì hơn 20 năm nay, khi tại Nghị-viện lúc ngoài Nghị-viện ngài có nói đến việc ấy nhiều lần. Cái chánh-sách của ngài rất đơn-giản và có thể nói tóm trong một lời là: binh vực con người. Các thuộc-địa chẳng phải là những nơi để cho một số người kiếm lợi mà khỏi sự rủi ro « Vì họ muốn nhơn-công ở đó làm sao cho hết sức rẻ và có sẵn luôn luôn cho họ dùng ».

« Theo ý Quan Tổng-Trưởng Moutet thì « sự mở-mang thuộc-địa là làm cho quần-chúng ở đó đặng tăng giá-trị về các phương-diện vật-chất, xã-hội, kinh-tế, tinh-thần và học-thức. Ngài còn nói rõ thêm: » Việc ấy là công-trình trước hết cả cuộc mở-mang thuộc-địa. »

Thông cáo chánh-phủ

MỘT CÁCH ĐÒI NỢ

Xiếc ô-tô để trừ nợ

Hôm qua, ông Lục-sự M... ở đường Garcerie có đến bót quận ba thưa rằng một người bạn của ông, mà ông không biết là người nào, lại giởn chơi, nhè lấy chiếc ô-tô của ông đồ trước nhà đem giấu đâu mất.

Ông Cò bót quận ba liền cho người đi kiếm chiếc xe hơi của ông M....

Nhưng mãi đến 5 giờ sáng hôm qua mới tìm được chiếc ô-tô ấy nó đậu trước nhà ông B... Ông B... liền bị đòi tới bót, về việc lấy chiếc ô-tô của ông M.... Ông B... nói rằng, vì tại ông M.. thiếu tiền ông, ông đòi mãi, mà không chịu trả, nên ông tính xiếc ô-tô trừ nợ.

Vụ nầy có lẻ rồi sẽ đưa đến Tòa giải quyết mới êm.

SAU KHI TRẦN-QUANG-AN CHẤM DẤU DẤU « PHI-NANH » VỀ CUỘC ĐIỀU-TRA SỰ GIAN LẬN TRONG HỘI-CHỢ BÀI-LAO

NẾU CHỈ CÓ THẾ.. THẬT LÀ NGUY!

Phân-trần ít điều cùng ông Hội-Trưởng Liên-đoàn báo-giới quốc-âm

Je préfère être battu en défendant mes idées que vainqueur sur une équivoque.

Tôi thích bị bại mà binh-vực cho lý-tưởng tôi, hơn là thắng trên một sự lù-mù.

Gaston BERGERY.
Chánh-trị Chủ-Nhiệm báo « La Flèche »
Nghị-viên Seine et Oise.

Tết đến... Xuân về... Khắp các giới ở xứ ta nhôn nhao vui vẻ lo về thưởng xuân, với một bầu hi-vọng chứa chan để qua năm mới cuộc đời sẽ đổi mới, riêng làng báo quốc-âm ở Nam-kỳ phải chịu chung một cái tin buồn. Buồn vì phải chung chịu một nhục-điểm chung là cái bất-tài bất-lực thiếu lương-tâm với chức-vụ.

Thực đấy, chúng tôi buồn — Xin nhắc ông Trần-quang-AN chúng tôi nói đâu là nghĩa đó, chớ không có ý gì úp-mở bao biếm ai đã ca khải-hoàn đâu!.

Từ lúc đầu, các báo ở đây hò la lên: giấy lậu vô hội-chợ Bài-lao; chúng hết ước cẩn-thận dặn dò các bạn. Các bạn trở lại bảo chúng tôi là đồng-lõa.

Thấy vậy, muốn cùng chí các bạn, nên kêu các bạn khêu-khích đã tiến tới trong cuộc tẩy-uế xã-hội.

Nhưng mà hởi ơi, công việc các bạn làm, thì các bạn biết, các bạn có trọn quyền. Rất tiếc thay! công việc ấy đến ngày nay cái dấu « phi-nanh » của kẻ cầm cờ đánh trống chấm rồi, mà nó chẳng có thành-tích gì cả.

Vì cứ như những lời trong bài kết-luận cuộc điều tra của Trần quang-An, thì không có gì cả, mà lì ra phải có bằng chứng có bắt đặng giấy lậu, ta mới nói lời đặng: Nếu chỉ có thế, thật là nguy.

Như chúng tôi đã nói trước kia: vạn nhứt công-việc các bạn làm đây mà không có thành-tích gì sẽ có ảnh-hưởng không tốt cho làng báo quốc-âm, sẽ trực-tiếp quan-hệ chung đến hạng cầm viết ở xứ nầy. Quan-hệ lắm.

Bây giờ đây, chúng tôi xây lại ông Hội-trưởng Liên-đoàn báo-giới quốc-âm xin nói.

Thưa ông Hội-Trưởng,

Công việc nầy quan-hệ lắm... Vì trước kia các bạn bên đối-phương đã nói, nói rất nhiều. Rốt lại 4 cái dấu hỏi của chúng tôi, họ cũng không trả lời cho.

Chắc sao ông sẽ hỏi quan-hệ thế nào?

— Thưa ông, các bạn đã nói sở mật-thám bắt đặng người bán giấy lậu. Đó là các bạn — nhứt là Trần-quang-An — đã tố-cáo sở mật-thám ở đây làm những việc không đúng đắn.

Các bạn lại nói: nhà in của một kẻ tai to mắt lớn bị canh gát cẩn-mật.

Đó là hai điều làm cho nhà đương-cuộc ở đây phải để ý. Để ý vì nếu kẻ tai to mắt lớn nào (?) có nhúng tay vào lại còn có thể chận nghẹt sở mật-thám nữa, thật là một việc quan trọng. Nếu vậy kẻ tai to mắt lớn sẽ làm mờ mắt cả thần công-lý ở xứ nầy nữa sao?

Đã vậy, mục-đích Chánh-phủ lập sở mật-thám cốt là để làm một cơ-quan, giữ sự yên-tịnh trong nước, giải nghi các mối nghi ngờ. Thế nay, theo như các báo đã nói, sở mật-thám ở đây đã làm sai-lạc cả mục-đích của chánh-phủ ấn-định kia rồi.

Vì thể-diện của một cơ-quan giữ cuộc yên tịnh chung, vì thể-diện cho nền công-lý nhơn dân xứ nầy, tất sao chánh phủ địa-phương nhơn việc nầy không còn chút thiện-cảm gì với anh chị em cầm viết nữa.

Thưa ông Hội-trưởng, việc gian-lận trong hội-chợ bài-lao nầy thật có không?

Nếu có, cứ trưng đủ bằng chứng ra, tức là anh chị em cầm viết đã làm tròn bổn phận một cách vẻ vang xứng đáng đó.

Nếu có, lôi cổ bọn chủ mưu trong sự gian-lận nầy ra, tức là anh chị em bên đối-phương tô-điểm thêm cho nghề nghiệp, giúp ích cho cả dân-chúng từ-tâm xứ nầy đó. Trái lại, nếu chỉ có thế, thật là nguy.

Bây giờ đây kết-quả gần ba tuần nay bỏ hết của các báo—thật ra chỉ có một mình Trần-quang-An — không có một thành tích gì. Như vậy chúng ta mới ăn nói làm sao với độc-giả quốc-dân? Chúng ta còn mặt mũi nầy nhìn ngó Chánh-phủ?

Tóm tắt lại, trước kia Trần-quang-An nói vụ nầy quan-trọng bao nhiêu thì sự quan-hệ nầy phải to lớn phải nặng gấp chừng nấy.

Đã đứng giữa đàn ngôn luận «điều dắc dư-luận», «lãnh đạo quần chúng», thì ít ra chúng ta phải thành thật mà nhận lãnh trách-nhậm.

Chúng tôi nói đây, thật là tự đáy lòng mà nói ra. Vì dầu các bạn đồng-nghiệp — chí Trần-quang-An là người lãnh trách-nhậm — có bảo à làm phách rồi đi xui giục rả ren thêm các báo khác khêu ngòi lửa bút-chiến cháy lại, chúng tôi cũng khoanh tay cười, chớ không trả lời lấy nửa tiếng. Vì đã biết trước rằng: thì nó cũng chừng ấy việc.

Biết rằng: trong một cuộc bút-chiến như thế, kẻ ai nhiều lời là hơn. Hơn hay không, chúng tôi xin nhắc các bạn nhớ rằng: công việc của chúng ta làm, ngoài ra chúng ta phải chịu trách-nhậm với độc-giả quốc-dân, lại còn phải nhớ đến lương-tâm chức-vụ. Thì đây, xin vô lễ các bạn, chúng tôi xin nhắc luôn lời nói của ông Gaston Bergery chánh-trị chủ-nhiệm báo « La Flèche », trong các bạn chắc không ai còn lạ ông ấy đâu. Ông ấy nói: « Je préfère être battu en défendant mes idées que vainqueur sur une équivoque ». Đó là ý chí của một nhà viết báo trung-thành với lương-tâm chức-vụ.

Nếu trong cuộc bút-chiến nầy các báo — nhứt là Trần-quang-An — mà không chịu bại, thì cũng chỉ là một việc lù-mù.

Trước khi kết-luận bài nầy, chúng tôi xin đánh cái dấu hỏi trước phòng việc ông Hội-Trưởng Liên-đoàn báo-giới quốc âm: Ông sẽ tính sao với việc nầy? Không lẽ trong một bầy chiên chỉ có một con ghẻ mà cả bầy chịu hàm oan.

Con chiên ghẻ ấy hôm nay ông đã thấy.

Có lý nào ông để vậy sao? Hay là trong làng báo quốc-âm ở Nam kỳ kẻ nào có tiền muốn làm mưa làm nắng gì cũng đặng? Chúng tôi — một nhóm anh chị em viết báo yêu nghề — mong ông Hội-trưởng đuổi con chiên ghẻ ấy ra khỏi bầy, hay làm sao nữa để tránh tiếng với nhà đương-cuộc ở đây sẽ nói rằng: bọn viết báo là bọn e ọe e... không nên lố...!

Đó là về phận-sự của ông Hội-trưởng. Còn chúng tôi, trọn mấy hôm rồi chúng tôi định không trả lời, chỉ nêu 4 dấu hỏi quyết chờ đến chừng nào Trần-quang-An trả lời được mới nói nữa. Nay Trần-quang-An đã chấm dấu « phi-nanh » mà cũng không thấy gì cả, chúng tôi xin phá nó... và chôn sâu cuộc bút chiến đáng tiếc nầy đã làm nhơ nhớp xấu xa cho nghề cầm viết.

Trở lại, ông Hội-trưởng Liên-đoàn báo-giới quốc âm hằng ngày được anh chị em đồng-nghiệp kính trọng bao nhiêu thì xin ông nhìn nhận cái trọng trách của ông bấy nhiêu.

V.
Hội-viên Liên-đoàn Báo-giới quốc-âm.

CUỘC HÀNH-TRÌNH CỦA QUAN THỦ-HIẾN ĐÔNG-PHÁP

Quan Toàn-quyền đã đến Huế

Huế 3 Février. — Quan Toàn-quyền Brevié cùng đi với quí thượng-quan: Phó Toàn-quyền Nouailhetas, Đổng-lý văn-phòng Riskenbach, Thanh-tra các việc chánh-trị Grandjean, Phó Đổng-lý văn-phòng Bienès; sau một ngày ở Dalat, quí thượng-quan liền đến tỉnh Nha-trang; nơi ấy có quan Công-sứ Destenay đón rước.

Chiều thứ hai quí thượng-quan có đến viếng viện hải đồ học, nơi đó có ông Serène cắm quan Toàn-quyền ở lại đặng ông đem tất cả những con thú lạ, và nhiều vật lạ ở dưới đáy biển Nhatrang cho ngài xem. Và sau khi ấy quan giám-đốc thuộc-địa tới viếng y-viện Pasteur, có Đốc-tơ Yersin đón tiếp rước.

Kế đó, ngài liền đi thẳng về dinh quan công-sứ, có ngừng trước một cái chùa của bọn Chàm.

Sớm mai thứ ba, đoàn quan Toàn-quyền rời Nha-trang, đi bằng ô-tô, về Tourane.

Dọc đường, quan giám-đốc thuộc-địa có viếng làng Lạc-An gần Gia. Kế đó ngài có ngừng lại ở Cap Varella, nơi đó ngài hết sức khen những công cuộc làm con đường sắt.

Sau khi đi qua các tỉnh Phú-Yên và Bình định, ngài tới Qui nhơn vào 11 giờ 30. Nơi ấy cũng có đủ các nhà thân hào, thượng lưu, và linh bồng súng đón chào mừng quan Tân Thủ Hiến Đông-Pháp và nghinh tiếp.

Sau khi dùng bửa tại dinh quan Công-sứ, quan Toàn quyền liền đến viếng trại binh mới và nhà thương cùi ở Qui-Hòa, nơi ấy đã có đức cha Tardieu, cha Nicolas, và bà dì đón tiếp rước.

Quan Toàn quyền và các quan tùy tùng tới Tourane chiều ngày hôm ấy.

Đoàn quan Toàn quyền rời Tourane hôm 3 Février, sớm mai và đã tới Huế vào 9 giờ sáng, nơi ấy có đủ các quan tề tựu đón tiếp rước, trước dinh quan Thống-sứ.

Và trong lúc quan Toàn quyền đến đất thần kinh, trong triều Hoàng đã có bắn 21 tiếng súng.

THƠ TÍN

CÙNG ÔNG

Nhiệt-Thành

và tất cả anh em chị em yêu mến sự thật.

Như chúng tôi đã tuyên-bố không hề trở lại cuộc bút-chiến với Trần-quang-An — chỉ một hắn thôi — về vụ «gian lận» trong hội chợ theo va nói.

Cứ như một bài số trong báo Đ.N.N. ra hồi sớm mai nầy, An vẫn khêu khích đám thọt các báo khác để nhen nhúm lại ngòi lửa bút-chiến và thề theo cách luận-điệu ấy và cách lòe bạn đọc của báo Đ.N.N. về mục thơ-tín, thì quả Trần-quang-An chỉ cố phao-vu, chớ không có một bằng chứng nào; ấy vậy chúng tôi có tiếp đặng bài của ông Nhiệt-Thành nói rõ nguyên-nhơn về sự lôi-thôi nầy, chúng tôi xin gát lại, và nếu gặp lúc cần phải đăng, chúng tôi sẽ đăng sau.

Hiện nay vì quyền lợi và danh dự trực-tiếp với bọn cầm viết và độc-giả quốc dân, chúng tôi tưởng nên xét biết cái « máu lao-động... yêu kẻ nghèo » của Trần-quang-An đã.

L. T. T. V.

«Chuyến xe tốc-hành» không chạy đặng hôm nay

Hôm nay vì bài vở nhiều tiểu-thuyết « Chuyến xe tốc hành » không thể « chạy » đúng kỳ, xin hoản lại số sau.

Hội Hồng-Thập-Tự Nam-kỳ

NHÓM ĐẠI-HỘI

Hội-đồng hành-chánh Ban-trị-sự hội Hồng-thập-Tự Nam-kỳ, xin mời các Hội-viên và các ngài quyên trợ nam và nữ cư-ngụ tại Nam-kỳ đến dự đại-hội tại dinh Xã-Tây nơi phòng Hội-đồng thành-phố nhóm, bửa thứ sáu 5 Février, 6 giờ rưởi chiều đặng nghị-sự như sau đây:

1· Tờ trình chung-niên về tình hình tinh-thần của Ban-trị-sự.

2· Tờ trình chung-niên về tình hình lý-tài của Ban-trị-sự.

3· Ưng thuận về các khoản thâu xuất trong năm vừa qua.

4· Ưng thuận số dự toán trong năm nay.

5· Ưng thuận về kế-hoạch sửa đổi các sổ kế-toán trong nhà thương.

6· Cử ban hội-đồng hành-chánh trị-sự.

Hội-đồng hành-chánh cho công chúng Tây, Nam hay rằng: theo khoản thứ hai trong điều-lệ của Hội Cứu-trợ những người trong cơ-binh bị thương tích thì:

1· Vị nào trong năm 1936 có đóng một số tiền ít nữa là 5 đồng, được làm Hội-viên thiệt-thọ.

2· Vị nào trong năm 1936 có đóng một số tiền ít nữa là 3 đồng, được làm Hội-viên quyên-trợ.

Những Hội-viên nào đã đóng một số tiền ít nữa là một đồng, được mời dự Hội, nhưng không quyền bàn cãi.

NHỚ XEM

Hỏa-thiêu Hồng-liên-Tự.

Một dấu hỏi khác đánh trước phòng việc ông Nguyễn-văn-Sâm Hội-Trưởng Liên-đoàn báo-giới

VÌ ĐÂU NGHI ÔNG TRẦN-QUANG-AN ĐUỔI ÔNG TẾ-XUYÊN

là người đã dày công với tờ Đuốc-Nhà-Nam

của Lê-trung-Nghĩa
Phó Tứ-hàn Liên-đoàn báo-giới quốc-âm.

Ông Trần-quang-An vừa chấm dấu « phi-nanh » về cuộc điều-tra « gian-lận » hôm nay chúng tôi có viết một bài để phân trần về thái độ của ông An cùng ông Hội-trưởng Liên-đoàn báo-giới quốc-âm. Vừa viết xong lại tiếp đặng bài của anh Lê-trung-Nghĩa Phó Tứ-hàn của Liên-đoàn báo-giới nói thêm về thái độ của ông An ngược đãi anh em giúp việc ở báo Đ. N. N.

Việc kia là về phần ông Hội-trưởng Liên-đoàn báo-giới đã đành, còn việc anh Tế-Xuyên mà anh Phó Tứ Hàn Lê-trung-Nghĩa nói đây, người tư cách Hội-trưởng Liên-đoàn báo-giới ra, ông Nguyễn-văn-Sâm lại càng còn phải chịu trách nhậm trực tiếp về tư cách chủ-nhiệm báo ấy nữa.

Liên-đoàn báo-giới quốc-âm lập ra để chi?

— Binh vực quyền-lợi về vật-chất và tinh-thần của hạng người sống bằng ngòi viết!

Vâng, ông Hội-trưởng Liên-đoàn báo-giới quốc-âm Nguyễn-văn-Sâm kiêm chủ-nhiệm báo Đ. N. N. nghĩ sao? Rồi đây ông sẽ ký giấy cho thủ-quỹ lấy tiền trong quỹ Liên-đoàn mà trợ cấp cho anh Tế Xuyên sao?

Từ hồi nào đến giờ chúng tôi không vỗ ngực khoe xưng thân thành với ai, nay chỉ hỏi ông Hội-trưởng giải-quyết dùm cái trường-hợp của anh Tế-xuyên.

Trái lại, nếu ông Nguyễn-văn-Sâm Hội-trưởng Liên-đoàn báo-giới kiêm chủ nhiệm Đ. N. N. mà không đối phó một cách mạnh dạn với hạng người chơn ướt chơn ráo trong làng báo ỷ có tiền mà ngược đãi bọn cầm viết xứ nầy, vì danh dự chung, vì quyền lợi chung, chúng tôi cả quyết ra đại hội kỳ tới sẽ có một nhóm anh em chống đối ông.

Dưới đây chúng tôi xin đăng nguyên văn bài của anh Lê-trung-Nghĩa Phó tứ hàn Liên-đoàn báo-giới để cho anh chị em viết báo phán đoán thái-độ của Trần-quang-An.

L. T.T.V.

Cái tai nạn của làng báo quốc-âm đã đến hay sao không rỏ mà khiến cho ông Trần-quang-An, tự xưng là «Bác-sĩ kinh-tế» và «đại chánh trị gia» của nước Việt-Nam, thình lình bỏ nghề thầu-khoán đặng nhảy vào nghề làm báo, là nghề mà xưa nay ông chưa hề có tập-sự một giờ phút nào.

Những tục-ngữ có câu « vai mang túi bạc kè-kè, nói quấy nói quá chúng nghe rầm-rầm »...

Ông An thù oán chi ông Chiêu thì không ai rỏ được trong tim-đen của ông, chớ ông ghét ông Chiêu một cách kịch-liệt vô cùng. Ừ, mà ông có ghét ông Chiêu vì việc tư riêng gì thì thây kệ ông, không ai thèm để ý đến làm chi cho mệt. Ông có giỏi thì giết ông Chiêu phứt đi cho thỏa dạ hả lòng.

Cái nầy ông ghét ông Chiêu rồi đâm ra ngu như Tào-Tháo, rồi làm thiệt hại một người viết báo trẻ tuổi, vô tội, thì tôi không thể nào để vậy mà ngó cho đành, vì dầu tôi với ông An không có sự gì xích mích với nhau.

Bửa 10 Janvier, tôi có đến báo-quán « Đuốc-Nhà-Nam » trước thăm ông Sâm là Hội trưởng báo-giới mà tôi là Phó Tứ-hàn, vì thường thường tôi vẫn đến đó đặng bàn bạc việc hội với ông Sâm. Ngoài ra tôi lại là bạn thiết của với ông Nguyễn-kim-Kỳ, Nguyễn-kim-Lượng, Trần-anh-Đồng, Phạm-v. Điều, Tế-Xuyên, Dương-thanh-Phong, v. v... là những vị biên-tập-viên của báo Đ. N. N.. Thỉnh thoảng tôi có đến đó thăm bạn giây lát, hoặc có khi đến rủ mấy bạn đi uống nước, ăn cơm với nhau, sự đó là sự chúng tôi vẫn làm thường lắm. Bửa 10 Janvier tôi đến báo-quán Đ. N. N. thăm mấy người bạn của tôi và rủ họ đi uống cà-phê đặng trò chuyện với nhau chơi, nhưng mấy ông ấy mắc làm việc nhiều, nên không ai đi được.

Sáng ngày có người cho tôi hay rằng: sau khi tôi ra về, ông An cần nhắn mấy người bạn tôi vô hăm dọa nọ kia, vì ông An nói rằng: « Tôi là người phe đảng của ông Chiêu, tôi đến đó dọ thám ông An, nếu những người làm việc ông An mà « chơi » với tôi tất là nhập phe với tôi và ông Chiêu đặng hại ông An, thì ông An không thể nào dung được. Ông An mới thấy tôi đến nói chuyện với mấy bạn tôi có một lần đa! Tôi nghe vậy, từ đó tới nay tôi không « thèm » đến đó nữa, vì tôi chỉ lo sợ, nếu tôi đến nữa e mấy bạn tôi phải bị thất-nghiệp lúc gần Tết nầy, thì hại quá.

Dè-dặt vậy mà cũng vô-ích!

Bữa nọ, ông An cũng vì cái tánh ưa thích làm oai với người làm công với mình, nên ông mới buông lời quá đáng với anh em trong tòa-soạn, mà lại vì một việc vô cớ nữa chớ, nên anh em phải cắt nghĩa lại cho ông hiểu, rồi ông phải bỏ nước nhỏ với anh em. Không biết anh Hậu-Đình ở bên « Điển-Tín » có nham-độn gì chăng, mà sáng ngày ảnh lại mau tay viết bài tường thuật vụ xung-đột ấy và khen ông An « biết mạnh bạo nhận lỗi là thái-độ của kẻ quân-tử ... » Ông An thấy bài, tức giận quá lẻ, vì ông không muốn cho ai biết những việc lôi thôi của ông đã làm. Ông bèn nghĩ quyết cho một thầy thơ toán trong nhà báo, rồi ông la lối, rồi dằng không được cơn nóng, ông thượng cẳng tay, hạ cẳng chơn với thầy ấy một hồi khá lâu. Anh em trong tòa-soạn thấy cái tấn « bi kịch » ấy mà tức tối lắm, nhưng vì đâu mà không muốn nói ra...?

Đoạn ông An ra lịnh cho ông Tế-Xuyên là chủ-bút « Đ. N. N. » phải tự thân viết bài « chửi » lại anh Hậu-Đình mà anh Tế-Xuyên phải ký tên tộc của ảnh dưới bài ấy mới được. Anh Tế-Xuyên trả lời rằng, ảnh đi làm công là về phần xác thịt mà thôi, chớ ảnh không có bán cái tâm-hồn của ảnh cho người chủ. và lại anh Hậu-Đình có nói chi phạm nặng tới đến ông An đâu mà đòi « chửi » lại ảnh, còn như ông An có muốn trả lời, thì ông cứ viết bài mà trả lời rồi cứ ký tên ông lại càng có giá-trị hơn, chớ sao lại bắt anh Tế Xuyên đứng ra chửi mướn, ảnh không có thù oán anh H. Đ. mà ảnh chửi sao đành. Anh Tế-Xuyên nói lời phải như thế, nhưng nó nghịch với tánh làm oai của ông An lắm, ông bèn la lớn rằng ông làm chủ, ông ra lịnh gì thì những người làm công cứ cúi vâng theo mà tuân-hành, chớ không cho phép ai nói đi nói lại với ông. Ông không cho những người viết báo ránh nghề bàn luận « tỏ bày ý-kiến với ông nữa. Hitler cũng không đối đãi với những người giúp việc cách ấy. Ông An nói vậy rồi vô nói với ông Sâm biểu phải đuổi lập tức anh Tế-Xuyên, vì anh nầy đã lỏ mỏi nghịch phản và ra mặt binh vực anh H. Đ. và ông Chiêu, ông Của rồi.

(Coi tiếp bên trương sáu)

Trong vùng đất Việt

Tiệc mừng quan quận
được vinh thăng

Mytho. Chiều ngày thứ sáu rồi chúng tôi trông thấy tại nhà ông Cai-tổng Nguyễn văn-Sanh, tổng Thạnh-Quơn quận Chợ-gạo thiết bữa tiệc rất trọng thấy có đủ mặt các viên quan trong quận như quan sự đốc-phủ hưng với các vị Cai-tổng, ban-biện, hội đồng, cùng với hương chức sở tại dự đông để mừng quan chủ quận Lê tấn Nằm mới được vinh hàng lên phẩm nhứt hạng, đương niên quận Chợgạo Mytho. theo tôi được nghe biết thì chẳng những bữa tiệc nầy, mà cả tháng nay mấy làng lớn toàn trong quận hương chức đều có thiết tiệc dải mừng ông không ngớt.

Cũng bởi quan quận Nằm kiêm nhậm quận nầy gần hai năm nay, cử chỉ ông vẫn được lòng dân với hương chức mến phục tánh tình ngài làm việc cùng đồng với phận sự, chỉ có những kẻ bất lương thì riêng chủ nghĩa — thì chúng lại thù ghét toan kiếm đều làm cho nhơ bớt oai danh của ông. Còn đối với người lương thiện làm ăn thì lại mong ước sao ông ở trấn nhậm lâu năm là đều mạy mắng cho tất cả dân sự quận Chợ-gạo.

T.K.

Sợ mang tiếng bất trung

Giadinh. — Bà Huyện T... ở gần nhà thờ Giadinh có một đứa tớ tên Nguyễn - văn - Trung, bấy lâu nay ba tin cậy lắm.

Hôm rồi bà giao cho nó đi đòi tiền phố. Trung đòi được 16 đồng, rồi lại làm mất hết 10 đồng.

Sợ bị bà Huyện rầy, và còn sợ mang tiếng bất trung, còn 6 đồng bạc, tối hôm qua, vào lối 2 giờ sáng, cậu Trung lại mua một hộp á phiện 3 đồng 8 đem về chui vào nhà xe của Huyện mở ra hòa với dầm uống rồi hết.

Uống xong, độ mười lăm phút sau, Trung mửa nhiều quá, người nhà hay bèn chở cậu đến nhà thương cứu chữa.

Quan thầy đã cứu Trung khỏi chết, song Trung cứ tỏ ý không muốn sống nữa. Trung bảo rằng việc mất tiền đó chỉ là một duyên cớ nhỏ mà thôi, còn nhiều duyên cớ khác nó bắt cậu không còn chút gì thích sống nữa.

Không lẽ rồi đây Trung sẽ còn tự tử lần nữa chăng ?

Ai muốn được thưởng 200 quan ?

Trong số báo Phổ - Thông mùa xuân năm 1937 Sắp sẽ ra vào ngày 24 Annam có nhiều hình điều rất vui và có ý-vị. Bạn đọc nào mua trúng nhằm một số báo ấy mà trong có một cái hình điều có đóng dấu nhà báo và số cái chữ kỷ tên của mấy thân-viên trong tòa-soạn thì sẽ được lãng thưởng 200 quan người là hai chục đồng bạc Đông-Pháp. Chẳng tốn gì một giải thưởng như thế cốt để khuyến-khích sự đọc báo của đồng-bào. Trong số *Phổ-Thông Mùa Xuân* ấy có những bài như: Paan xích-Long hoàng-đế (lịch-sử Thế-giới sự trong năm tên chuột. Di viếng Đông-nghiệp, cảm khí và chiếc mũ tự-tử. Cờ gian bạc lận trong các hội chợ, người Nhựt ăn Tết thế nào ? Tà chánh-trị ăn tết trong khám lớn, chiếc mão giáo-tông (điều-tra). Trương phụ hữu, nhi-đồng văn-hoá, v. v...

PHỔ-THÔNG TUẦN BẢO.

ĐÔNG PHÁP NGÂN-HÀNG

DƯỚI SỰ ĐẶC ĐẶC CỦA CHÍNH PHỦ LẬP RA NĂM 1875

Hội nặc danh vốn 120 000.000 quan

Vốn đóng đủ: 120.000.000 quan
Vốn tiền trữ tới ngày 31-12-32: 125 000.000 quan.

HỘI QUÁN: 96, Bd Haussmann PARIS (VIII)

Chủ tịch Hội-đồng quản-trị: M. René THION DE LA CHAUME
Tổng Giám-đốc: M. PAUL BAUDOUIN

Tên dây thép tắt: INDOCHINE

CÁC CHI-NGÁNH VÀ ĐẠI-LÝ

TRUNG-HOA	ĐÔNG-PHÁP	CÁC XỨ KHÁC
CANTON	SAIGON	BANGKOK
FORT-BAYARD	BATTAMBANG	
HANKEOU	CANTHO	DJIBOUTI
HONGKONG	HAIPHONG	
PEKIN	HANOI	NOUMÉA
SHANGHAI	HUÉ	PAPEETE
TIENTSIN	NAMDINH	
YUNNANFOU	PNOMPENH	PONDICHERY
	QUINHON	
	TOURANE	SINGAPORE
	VINH	

GIAO THIỆP KHẮP CÁC NƠI TRÊN THẾ GIỚI

Làm đủ các công-việc ngân-hàng và buôn bán đổi chác

CHI-NGÁNH Ở SAIGON — QUAI DE BELGIQUE

CHO MƯỢN TỦ-SẮT

Cỡ các tủ sắt tính mỗi phân	Thời hạn và giá tiền mướn			
	1 tháng	3 tháng	6 tháng	1 năm
Nhỏ 18 × 36 × 50	2$00	3$00	5$50	10,00
Trung 18 × 53 × 50	4.00	7.00	10.00	20.00
Lớn 38 × 52 × 50	7.50	10.50	15.00	30.00

GÒCÔNG

Docteur ĐỖ-ĐỨ-ÁNH

Chuyên trị các bịnh thương sanh trong bốn xứ như: Rết rừng, ban cua lưỡi trắng, tê bại, kiết, đau gan và phổi, vân vân bịnh ngoài da phong thấp, huyết thái sản và sau khi thai sản.

Sẽ mở phòng khám bịnh tại Gòcông (Vil'e) ngày 16 Janvier 1937 nhằm mồng bốn tháng chạp Annam

CHOCOLAT NESTLÉ

Chẳng những là đồ để tráng miệng quí, mà nó cũng là một món ăn bổ khỏe.

Chocolat NESTLÉ

Xin đề hồng quân giả mạo

Gần đây chúng tôi đang biết có nhiều hiệu thầy trà KIM-CÚC KỲ-CHƯỜNG hiệu NGHI-BỒI-NHÂM, thơm ngon danh tiếng, bán chạy một cách mạnh mẽ nên kẻ gian lợi làm nhái kiểu theo, giống tựa tựa chỉ không dám đề hiệu NGHI-BỒI-NHÂM và nhãn CON NAI mà thôi, tư bề đều giống, còn trà thì khác rất xa, chúng nó cố ý làm vậy đang gạt gẫm qui ngài không để phòng, hoặc không biết chớ, để bề lầm lộn.

Vậy từ đây mỗi khi quí ngài có mua trà KIM-CÚC KỲ-CHƯỜNG luôn luôn phải nhìn kỹ bình gói trà đang tiền đây, phải có hiệu NGHI-BỒI-NHÂM một bên có nhãn CON NAI, một bên có con dấu đỏ, trong có chữ NGHI-BỒI-NGHÂM, mới khỏi sợ lầm trà giả không ngon, uống tiền vô ích.

Có để bán tại gian hàng Nhơn-Hoàng trước Chợ-mới — tiệm chánh Nhơn-Hoàng số 15, Amiral Courbet, Saigon ở lánh hóa giao ngân từ một đồng sắp lên.

PHARMACIE PRINCIPALE

Jeudi 4-2-37 — TIỂU-THUYẾT — số 519

江湖劍俠

Giang hồ kiếm hiệp

火燒紅蓮寺

Hỏa thiêu Hồng-liên-tự

Ngô-Tiên-Chánh-Sát dịch thuật.

HỒI THỨ NĂM MƯƠI LĂM

Ghé mắt đầu may gặp được đồ con
Vào miếu-động rồi ra vào bẫy rập.

(Tiếp theo)

« Xin đại-ca chớ có nghi lự đều chi, vì anh ấy có tánh khôi hài, thường hay giả ngộ lắm; em đây họ Châu tên Phục, lịnh muội là Hồ-huấn-Hoa đồng bị nạn với em ngày bởi còn nhỏ; nay đã vâng lời Sư-phụ của em và Huynh diệp-Tô-Sư đạy bảo, nên cùng nhau huờn tục và đã thành hôn với nhau rồi, còn Sư-huynh của em đây tên là Hướng lạc-Sơn, vì có cứu giết anh, chưa kẻ trả được, đã cầu sư-phụ chỉ thị chỗ ở của kẻ cừu; thì ra kẻ cừu ấy là một kẻ thuyền hộ xuất thân họ Lâm tên Quế-Phúc, lúc bấy giờ hắn đã trở nên một tay thổ-hào ở tại Quảng-Tây rồi; Sư phụ em cho em đăng đi với anh, nên mới đây chúng tôi đã báo cừu xong, rồi do ở Quảng-Tây mà về, vừa đến Trường-Sa, lại gặp Sư-đệ của em là Giải-thanh-Dương đến truyền lời dụ của Sư-phụ em rằng hai anh đi tìm lịnh-Muội đã gần đến chỗ nầy, chớ nên hờ hững mà bỏ qũa.

Bởi vậy cho nên anh em chúng tôi phải ở tại Trường-Sa đây mà chờ đã mấy bữa rồi. Hôm nay thiệt cũng là may, anh em tôi nhơn không có việc gì, nên mới thả rều đi chơi nơi lối Mã-đầu, tình cờ lại gặp hai người lính, bèn theo chọc ghẹo một người đàn bà giặt áo dưới bến sông. Sư-huynh em đây thấy thì ghét lắm, bèn bước lại dùng lời nghiêm chánh mà rầy cho chúng nó nghe. Ai ngờ là hai tên lính ấy nổi giận xốc tới muốn đánh Sư-huynh em; thấy vậy em cũng bước tới khuyên can, chúng nó lại đơ ra lé, cũng muốn đánh em.

Em giận quá, đánh cho chúng nó một hồi, chúng nó bị đánh, chạy tuốt về đình kêu thêm 7, 8 thằng lưng bạo, đứa thì xách thương, đứa thì cầm côn, ồn rộ chạy tới, quyết đánh báo cừu. Em nghĩ lại bọn ấy thiệt là đáng ghét song bề nào cũng là thân huyết nhục, nếu chúng tôi mà thiệt ra tay, thì bọn ấy tài nào mà chịu nổi; thôi càng chẳng nở giết chúng nó mà làm gì, để giữ ngọ với chúng nó chơi một cấp. Nên em mới cởi áo, đưa lưng đưa bụng ra cho chúng nó có sức thi đâm.

Ai ngờ là trong lúc ấy em lại nghe phường phất có tiếng người ở tỉnh khác, thấy chúng nó xúm lại đánh em thì giựt mình mà kêu « trời ơi ». Em nghe tiếng kêu trời vùng ngó lại, mới thấy hai anh với một người ăn mặc theo hàng Văn-Sĩ, đứng chung một chỗ. Nhưng em xem kỹ cái thần tình và diện mạo của hai anh, mười tượng in như lịnh-muội vậy; cho nên em mới nhìn được, nhưng chưa dám nhìn liền tại đó, mới kiếm chuyện mà hỏi với lũ ác-tặc ấy rằng Sư-huynh của em đây có tài uống rượu, ấy là ý em muốn dùng cái sức của nước động phun ra mà đuổi tan những bọn lính ấy và những kẻ đứng coi đó đi, cho trông động cho anh em ta nói chuyện với nhau. Mà quả hai anh cũng là lẹ trí, nên tìm chỗ vắng vẻ không người mà chạy thật rất hạp ý của anh em chúng tôi lắm. Bây giờ đã nhìn biết được nhau rồi vậy xin hai anh hãy theo anh em tôi về Vạn-tài-huyện mà thăm lịnh-Muội.

Hai anh em Hồ-thanh Hồng nghe nói mừng rỡ chẳng cùng, bèn trở xuống thuyền, từ tạ Tiên-tô-Ngọc với vợ chồng Dương - kế - Tân, đổi quảy gói lên bờ theo Châu-Phục với Hướng-lạc Sơn mà đi qua Vạn-tài huyện. Từ đó huynh - muội đã được trùng phùng, sư mừng rỡ chẳng nói sao cho xiết được; việc ấy đã yên.

(Còn nữa)

Phép « Phó-danh » trong nghề làm văn

Phó là bực thứ, kẻ; danh là tên; tiếng Pháp gọi là antonomase.

Phép phó-danh hoặc thứ-danh, là phép dùng tên chung để chỉ tên riêng, hoặc tên riêng để chỉ tên chung.

1 Tên chung chỉ tên riêng:

Đấng tiên-tri, nghĩa là vua Đa-vít (David).

Đấng khôn-ngoan, nghĩa là vua Sa-lô-mong (Salomon).

Đấng Tông-đồ, nghĩa là Thánh Phao-lô St-Paul).

Nhà Hùng-biện Rô-ma, nghĩa là ông Xi-xê-rong. (Cicéron).

Nhà Thi-hào Hy-lạp, nghĩa là ông Ô-mê-rô (Homère)

Nhà Triết-học Trung-hoa nghĩa là ông Thánh khổng-tử.

Lão Hôn-quân, nghĩa là vua Trụ nhà Thương.

Ông vua đốt sách, nghĩa là Tần-thỉ Hoàng.

Người lòn trôn, nghĩa là Hàn-tín.

Ông già câu cá, nghĩa là khương tử-nha.

Anh-hùng đương dương trường bảng, là Triệu - tử-long, vân vân.

2 Tên riêng chỉ tên chung:

Ông Hạng, (Hạng-võ) nghĩa là kẻ gian hùng

Nghiêu-Thuấn, nghĩa là vua hiền vua Thánh.

Ông Trương-phi, nghĩa là kẻ hay nóng giận.

Ông Lưu, nghĩa là người hay khóc.

Trương - nghi Tô-Tần nghĩa là nhà hùng-biện.

Bàng-hồng, Tôn-Tú nghĩa là kẻ nịnh-thần.

Sào phủ, Hứa-Do, nghĩa là người không ham quyền tước.

Lý-Bạch, nghĩa là người hay làm thơ.

Lưu-linh, nghĩa là người mạnh uống rượu.

Mạnh-Tông, nghĩa là con có hiếu.

Châu mải thần, nghĩa là học-trò nghèo.

Tống - ngọc, Trường-khanh, nghĩa là người xinh đẹp, vân vân.

Ví-dụ: « thời đại nầy có mấy tử-kỳ. Dặng biết tiếng Bá-nha đờn giỏi » nghĩa là, có mấy người biết nghe đờn như Tử-kỳ, đặng nghe người đờn hay như Bá-nha.

« Phải noi gương kẻ lòn trôn », nghĩa là phải bắt chước Hàn-Tín, phải nhẫn nại ở đời nầy, mới mong ngày sau nên danh được.

Người ta cũng dùng phép « phó-danh » mà viết

Cảnh Địa-Đàng, đặng chỉ chốn vui vẻ an nhàn.

Cảnh Bồng-lai, nơi thắng cảnh an-vui.

Đền Đồng tước cô-tô, nghĩa là đền đài nguy nga đồ-sộ.

Thành Ba-ri, nghĩa là kinh-đô xinh đẹp.

Địa-ngục, âm-ti, nơi khổ sở đau đớn.

Kim mã, ngọc đường, nơi Bá quan tề-tựu.

Phép văn hoa nầy, cũng dùng biệt danh nầy đặng chỉ biệt-danh kia ví-dụ:

Hạng võ âu-châu, là Nã-bồ lang (Napoléon)

Lý Bạch Việt-nam là cụ Nguyễn-du.

Bà Gioang-Đạt annam, là Bà Trưng-trắc, vân vân.

Người ta nói phép phó-danh giống phép tã-ảnh, vì cả hai đều buộc nhà văn sĩ phải sánh ngầm trong trí, song có khi phép phó-danh cũng liên hệ với biệt-danh-pháp, và phản-hiệu-pháp.

Tã cảnh pháp — đó là cụ Nguyễn-du, kim thời, nghĩa là người hay thơ như cụ Nguyễn-du.

Biến-danh-pháp — ta đã nghe Tư-mã-tương-như và đọc cụ Thượng-Trứ, nghĩa là nghe bài đờn của Tư-mã-tương-như, và đọc văn của cụ Thượng-Trứ đời, (dùng nguyên nhơn mà chỉ kết quả)

Phản-hiệu-pháp — nhà khẩu-biện đời chiến-quốc, nghĩa là Trương-nghi hoặc Tô-tần, (lấy một hạng người mà chỉ cả nhơn).

V. V. Q. T

Thi của Văn-Đàn

(Cù lao mây.)

CẢM NGÀY KỴ
PHI-HÙNG TIÊN-SANH

Phi-Hùng cởi hạt cù-lao-mây,
Thấm thoát ba mươi sáu tháng đầy
Tưởng kẻ phương-châm gò đất nẻ
Nhớ người nghĩa-vụ bóng trời tây;
Ao-sen (1) ủ dột màu hoa-nhụy,
Lảnh-bút (2) đau sầu vẻ cỏ-cây
Kẻ mất người còn đờn lở nhịp.
Nỗi niềm tâm sự biết đâu đây,

Lê-Xuân-Lang

∴

XÚC CẢNH GỞI THĂM BẠN

Phải theo thời đại chú Ba ôi,
Lở bước giang-hồ thế thế thôi;
Say đắm gái-trai nhiều nỗi khổ,
Ngoả nguê trà rượu mấy phen rồi;
Hư nhà hại cửa môn cờ bạc,
Xấu tiếng nhơ danh sự ống nồi;
Đất khách tình tang bướm Phạm-Lải,
Để người chịu đấm kẻ ăn xôi.

Lê-x-Lang

(1) và (2) là địa danh chỗ Phi-Hùng Tiên Sanh ở.

HỒN THƠ

THƠ CỦA THI-ĐÀN CAMAU

MỪNG ÔNG BẠCH-HỒ

Quản trạm Camau, mừng « Đại-Nam Hoàng-Đế ân-tứ nhị-đẳng Kim-tiền ....

Trải bao tuế-nguyệt chốn công đường.
Trương « Hổ » mừng ngài thọ sắc vương
Pháp quốc tưởng ghi công hạng-mả
Nam Triều tiền thưởng trự (1) Huy-chương.
Chời lan thơ thới hoa đơm nhụy,
Cội đức rườm-rà sắc đượm hương
Đất báu trổ sanh trang tuấn kiệt,
Trên thì trọng dụng, dưới yêu đương.

Bình-Nam
Coiffeur Camau

∴

BỘ-VẬN

Hoạn lộ mừng ông bước thuận đường!
Nay đã tran-trải nợ quân vương,
Dồi-dào lộc nước nơi công-thự.
Ấm áp ơn vua phận các chương,
Chúng bạn mến yêu trang phẩm giá,
Xa gần sực-nức tiếng lân-hương.
Công danh rày đã mười phần vẹn,
Khó nhọc khuyên ngài ráng đảm đương...

Bạch-Vân Camau

∴

Mừng ông « Bạch-Hổ » tại nha đường,
Hạnh hội Kim-Tiền của quốc vương.
Nợ nước dặm-dài chơn hoạn lộ,
Nhà vua rộng mặt khuê chương
« Phấn tô da cọp » nhuần mưa móc,
« Son tạt ấn rồng » dáp lửa hương
Đáng bấy! Dày công cao trọng thưởng.
Cho người tài đức khó tương đương..

Trịnh-thiên-Tơ
Instituteur Tân-ân, Camau

∴

Mừng ông hoạn-lộ bước êm đường
Nay đặng gội nhuần lộc quốc vương,
Chói phẩm đai vàng hàng nhị đẳng.
Rở tai búp ngọc điểm thêm chương.
Bản công lao để gương nha-quận,
Bia tuổi tên truyền dội cố hương,
Cung hỉ tớ dâng năm vận mọn,
Gọi là tỏ chút tình yêu đương.....

Vương gia Khánh, Đội
Sampan à moteur Camau

∴

Muôn việc đều rơi phước hạnh đường.
Mừng anh nhuần gội đức quân-vương,
Tiền vàng một mảnh cầm muôn lượng.
Bạn ngọc trăm người tặng mấy chương
Công cán đã nên trong quận thự.
Thân danh càng rở mặt thơ hương
Mừng anh, em đề lời cung tụng,
Oai « Hổ » thêm lừng ít kẻ đương

Đào-phong-Lưu
Ancien Secrétaire Délégation Camau

(1) Tiếng Trung-kỳ kêu « Trự tiền » « là đồng tiền ».

Phong vân đoạt lộ khách cam đường,
Chẳng « Hổ » anh hùng đỡ vạt vương.
Công cán tây yêu lòng mến cán,
Huy-chương Nam tặng sắc chiêu chương,
Tuổi già đất chí còn danh tướng.
Bầy trẻ nơi đồng nự: quê hương,
Cám-khích chẳng hềm câu thiền-cận,
Nối điều « Bình sĩ » tỏ yêu đương,

Thanh-Thiên

∴

MỪNG ÔNG « QUẢN-TRẠM »

Được Nam-Triều ân-tứ kim-chương

Tên tuổi đã nêu quyển sổ vàng.
Mừng ông « Quản-Trạm » được danh vàng.
Nam-Triều vừa gắn « Kim-tiền » thưởng.
Pháp Quốc đã tặng bổng nguyệt ban,
Lộc nước dồi dào ân vô lộ.
Phước nhà rạng chói phẩm cao sang.
Hăm lăm năm trải ... mòn tâm huyết.
Vận hội ngày nay phận rở ràng..

Lê-trang-Hằng Camau

∴

NHẮN AI...

TRƯƠNG tài họa sĩ góc Camau,
THÀNH-Nghiệp kia ai biết đặng nào?
MỸ sắc điểm tô nay ẩn sắc,
THUẬT màu luyện tập sẽ phô màu
TẬM nhìn tiệm Việt (1)... đôi tròng cảm...
VÀNG đếu nhà Đông (2)... một lúc, âu...
HUY (quý) nào tìm nhìn ai bá rỏ
HỮU duyên kỳ ngộ có bao lâu.

Trương Thành

∴

CÙNG CHỊ YÊU DẤU (BACLIÊU)

Được thơ em cảm chị vô ngần.
Vội viết vài hàng để nhắn sang.
Tỷ dệ bao gồm nơi mảnh giấy,
Tay nâng bức « ảnh » quí hơn vàng

∴

Ảnh quí hơn vàng « Chị của em »
Lòng em yêu kính mất em xem,
Tay em vẽ lại toàn thân ngọc,
Nét cọ đan-thanh, ả Nguyệt thèm

∴

Ả Nguyệt thèm vì sắc chị tươi
Dòm đời hoan lạc thản nhiên cười
Cười mừng em chị « Trương-thành-Nghiệp »
Họa sĩ Nghinh ngang một góc trời

Thanh Long

(1) Việt: tiệm Việt Thành của Tô Nhơn.
(2) Đông: Tiệm Đông Quang.

CHIM SỔ LỒNG, CÁ THOÁT CHẬU

Bấy lâu ràng buộc nhớ non sông
Nay đặng thoát thân khỏi chậu lồng,
Phỉ-chí lội bơi trong bể rộng,
Thỏa lòng bay luyện giữa trời không
Ghé vào vực thẳm ngơi minh ngọc,
Đậu nhánh tùng xanh nghỉ cánh hồng.
Chờ lúc gặp thời khoe sắc phụng,
Vỏ môn sóc thuở, cá thành rồng.

Minh-Vương, Camau

∴

HỠI BẠN VÀNG...

« Trong lúc tôi để bước »
« Mỹ Lệ cảm vô ngần »!
« Xúc động ngâm vài vận »,
« Xin chép lại nguyên vần »

Bạch-Vân.

∴

Hỡi bạn vàng ơi! anh ở đâu?
Để em chi xiết nỗi đau sầu?
Trơ nhìn bốn phía không hình dạng
Hỡi bạn vàng ơi! anh ở đâu??

∴

Hỡi bạn vàng ơi! anh ở đâu?
Em nằm thao-thức trót đêm thâu,
Mơ màng anh ở gần em mãi,
Hỡi bạn vàng ơi! anh ở đâu??

∴

Hỡi bạn vàng ơi! anh ở đâu?
Ở đâu? nhắn lại ở bao lâu?
Cho em bớt nỗi sầu đau thảm,
Hỡi bạn vàng ơi! anh ở đâu???

Mlle Mỹ-Lệ Camau

∴

TƠ LÒNG...

Lìa đôi môi hồng thắm,
Tráng sĩ vụt ra đi...
Bốn vó bay ngàn dặm,
Dưới trời xanh xanh thẳm!

∴

Mơ màng... thiếu nữ mơ màng mãi,
Sực tỉnh chàng nay đã tới đâu?.
Đưa mắt chân trời xa thấp thoáng,
Lệ sầu lấp-lánh, vít thương đau!..

∴

Chàng ơi! chàng đi mô?
Đành lòng kẻ Việt, Ngô..
Đời em còn xuân trẻ,
Ôm chịu quả tim khô...

∴

Bên trời tráng sĩ đành đi thẳng,
Xuân... Hạ.. Thu tàn sắp đến Đông..
Mà.. chốn rừng xanh còn lặng ngắt,
Bịnh trầm!.. Thiếu nữ vẫn chờ trông

∴

Thông già thêm ủ rủ,
Giá lạnh, tuyết bay rơi,
Hơi thở nàng hoi-hóp.
Đưa mắt khắp phương trời.

∴

— Khá lướt cánh thông buông tuyết đọng..
— Nàng ơi! sao vắng dạng nàng đâu?..
Phòng ai văng vẳng lời rên rỉ.
Tráng sĩ thương thay ruột rối nhàu.

— Kìa ai? chàng về đến...
— Chàng ơi!.. đã muộn rồi!!!!
. . . .
. . . .
Tráng sĩ đau lòng quá,
Ngất lịm mấy từng hơi..

∴

« Kiếp sau xin chớ làm người,
« Làm cây thông đứng giữa trời mà reo!!!

Bạch-Vân Camau.

∴

VỊNH MỘT NHÂN-VẬT Ở CAMAU

Tuổi già sáu chục, nhót hai chục?
Toàn sắc chưa phai, gối chửa dùn..
Lên ngựa xông-pha, đương cát dậy,
Xuống thuyền trải-lướt, nước sông run.
Mang sương đêm tối, danh lừng dội.
Vượt gió chiều hôm, tiếng nổi côn.
Một thuở tên ghi trên sách sử,
Ngàn năm còn rạng chốn hương-thôn

Bạch-Vân.

∴

CÙNG ÔNG THANH THIÊN CAMAU

(đã trả lời bài « Em thấy chán đời! của em)

Chán đời! để ấy giải chưa xong,
Thật rõ là ông chẳng biết lòng,
Ông bảo: « Khó gì nên! » đời đẹp lắm,
Hẳn là ông nghĩ việc bông-lông!

∴

« Ông mảng lo sao được chữ giàu »
Ăn no ăn uống cỗ mâm cao,
Sống đời còn ước đều chi nữa!!
Như vậy gì đâu chán nản? Nào?-

∴

Ông mảng lo mình được chữ sang,
Vinh hoa phú quí, khỏi cơ hàn,
Hầu ba, thiếp bảy nhà đầy sẵn,
Giờ chén đủa chi nghĩ mọi đàng.

Tóm lại, ông vì một chữ « Tham
Rồi lo toan tính bề bao làm,
Quanh năm mong nỗi đều thêm ấy
Nương cửa rồi đây cũng phải nhàm.

∴

Thật vậy! ông ơi! mở mắt coi,
Coi đời nó chán đến bao nơi
Chán đời! chừng ấy ông thêm tỉnh? »
« Mỹ-Lệ » nàng phân thật đúng lời!..

Mlle Mỹ-Lệ Camau

CÂU CHUYỆN LÀNG VĂN

Cùng cô Mộng-Hoàng nữ-sĩ Baclieu

Napoléon là một nhà đại anh hùng nước Pháp hăn ra trận, trước nhứt là ngài mong đặng gặp tay đối thủ, để khỏi thẹn cây gươm báu giết ruồi. Sau để ra tài mà bồi đắp cho giang-san tổ quốc.

Nguyễn-hữu-Thuần thắng tôi,, hăn bút chiến cũng như Napoléon hăn ra trận vậy. Tuy bất học vô tài nhưng cũng mong đặng gặp tay đối thủ, để khỏi thẹn với công đèn sách bấy lâu,, sau để biện bạch các lý thuyết còn mờ ám.

Hiện giờ thời thế biến thiên, phe phụ nữ Âu, Mỹ đã tiến bộ, lự tôi đã phá tan cái thành kiến, coi phe phụ-nữ nước nhà cũng thế. Không còn coi rẻ rúng nữa nên mới đường đột cầm bút hầu chuyện cùng cô M. H. Cô M. H chỉ trích ông Ng-xuân Thiếp,, trót đã mấy tuần mà không thấy ông N. X. T. trả lời, tôi vừa viết bài (cùng cô M. H.) thì kế tiếp được lời của ông N. X. T. Cô Mộng-Hoàng ơi! Cô cần phải học trước khi tranh biện, để cùng tôi phá cái thành kiến ấy khỏi uổng.

Cô phải biết rằng: Gởi bài đăng vào P. T. V. C. có khi tới một hai tuần mới ra cô không hiểu trở lại nói tôi coi bỏ sót, cô nói tôi vì bực tức quá có lẽ mất hoa lên. Thưa cô, cô có được hân hạnh gần đứa thơ sanh nầy lúc nào chăng, mà cô thấy nó suy ở bộ phận ấy??.. Phàm ra tranh biện về lý thuyết thì cứ bàn coi nó ra sao, rồi còn về phần đông nhà thức giả phê bình; cần gì phải nói theo cách tiểu nhơn thế? Cần gì phải nói đến việc cá nhân, nói như thế có thanh nhã chăng? Mà vội cho ông Nguyễn-Xuân-Thiếp là bất nhã,

Thưa cô, cô muốn cùng tôi tranh biện, tôi xin nhắn nhủ cùng cô, nên ráng học đủ mọi phương diện, từ cách gởi bài cho nhà báo.

Tôi ước mong sao sau nầy cô được hoàn toàn là một nhà văn có tư cách, chừng ấy cô muốn tiếp chuyện với tôi chừng nào tôi cũng vui lòng. Vì câu văn lao nhã thì chư qui độc giả vui lòng đọc. Còn văn bất nhã dường thế làm mất giá trị cho tờ phụ trương văn chương mà chư quí độc-giả cũng không muốn đọc để làm gì.

T. B. Cô muốn nói chuyện cùng tôi cho đến viết cùng tôi; xin cô hai điều.

1° Trau dồi sao cho hoàn toàn tư cách của nhà văn,.

2° Phải đứng ra ngoài phạm-vi huyết khí chi nộ.

NGUYỄN-HỮU-THUẦN
Paysagiste. — Cùlaomây

Lời Tòa soạn. — Chúng tôi cũng xin chư văn-sĩ, nếu có tranh biện với nhau, xin cứ dùng lời cho thanh nhã mà đối đãi với nhau, và cũng nên tom tắt lại đủ nghe đủ hiểu thì thôi; có dài lắm cũng lối trong 2 cột báo là nhiều, chớ đừng có viết cho đến 7, 8 trương giấy, có khi cho đến 1, 2 chục trương thì chúng tôi không có thể đăng được.

Xin các ngài biết cho!

L.T.T.V.

TỔNG-ĐẠI-LÝ nhà thuốc NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

ở tại Cholon đường Tổng-Đốc Phương số 2, mới khai trương

ĐẠI HI-SANH 30 NGÀY

Và phụ tặng dược phẩm cho quí khách vào mua thuốc

Thuốc men thì để mà trị bịnh nhưng có nhiều khi trị không hợp là vì ta ở xa nhà thuốc. Người có bịnh, cần phải kiếm thuốc hay có danh tiếng của Nhị-Thiên-Đường để mà điều trị bịnh mình. Nếu rủi vì đàng xa chẳng đến tại chỗ mà mua được, buộc lòng phải vô mấy cuộ Đại-lý tại không kể ời trong hương phạp phòng lo sợ phải mua lầm thuốc giả. Gặp lúc ở vào cảnh ngộ đó người bịnh giả thế nào yên tâm mà uống thuốc cho được.

Ông chủ nhà thuốc Nhị-Thiên-Đường vì cảm lòng cầu-thiết ê-nhơn xét rõ những điều kể trên đó, cho nên mới đặt một người mở ra tổng-đại-lý Nhị-Thiên-Đường ở tại đường Tổng-đốc-Phương số 2, chỗ này ở vào địa điểm rất tốt vì gần chợ, gần bến xe, bởi từ ngày, bay khách phương xa đi tới Cholon vừa xuống xe thì đã thấy Tổng-đại-lý Nhị-Thiên-Đường gần bên, nếu cần dùng những thuốc danh tiếng của Nhị-Thiên-Đường thì sẵn gần đó vô mua rất tiện, khỏi sợ đi kiếm mất thì giờ và cũng đáng ở Lịnh ... mà cũng khỏi lo sợ mua lầm thuốc giả. Cuộc tôi mà mở tiệm Tổng-đại-lý Nhị-Thiên-Đường ra đây thật nhất cử mà lưỡng tiện.

Nhơn dịp khai trương tiệm này, chúng tôi muốn đền đáp thạnh tình của chư thân chủ dùng thuốc Nhị-Thiên-Đường. Nên cậy người Đại-lý tiệm này lựa những thuốc thần hiệu và có danh tiếng nhứt của bổn-đường như: Vạn Ứng Nhị-Thiên Dầu, Vệ-Sanh Tửu, Tiêu-Ban-Lộ, Savon Vệ-Sanh, Phụ-Khoa, Kim-Phụng-Hườn, Phát-Lạnh-Hườn, Nhi-Khoa, Cần-Cơ-Tán, Hạo-Đàm Chỉ Khái-Tán, Hộp thiết Phát-Lịnh-Dầu, đặt ra thể lệ cụ đối khách vào mua 10 thứ thuốc kể trên, bất cứ thứ nào cũng đều có tặng thêm thuốc tốt kể từ hôm khai-trương cho đến 30 ngày. Nhưng người mua lẻ thì chẳng tôi tặng thêm đó. Vì sao mà tặng thuốc? Vì chúng tôi muốn ai cũng có thuốc hay để mà dùng. Nhưng khách mua thuốc Nhị-Thiên-Đường và bán tại thị bổn-đường đã có tính giá riêng rồi, nên 30 ngày hi sanh trên đây cũng động dự vào cuộc, chỉ để danh tiếng cho quí khách mua lẻ thôi.

Mấy lời trên đây mong chư quân có dùng thuốc Nhị-Thiên-Đường nên lưu-ý. Đừng bỏ qua một cơ hội tốt ít có mà uổng.

Thể lệ tặng thuốc:

MUA:		TẶNG	
1· 1 Ve Nhị Thiên Dầu thứ lớn, tặng thêm		Nhị-Thiên-Đơn	1 gói
2· 1 Ve Nhị-Thiên-Dầu thứ nhỏ,		Phát-Đơn nhỏ	1 bao
3· 1 Ve Vệ-Sanh-Tửu thứ lớn	—	Nhị-Thiên-Dầu ve lớn	1 ve
		Phát-Lịnh-Dầu ve nhỏ	1 nhỏ
4· 1 Hộp thiết Phát-Lịnh-Dầu	—	Phát Đơn nhỏ	1 gói
5· 1 Cục Savon Vệ-Sanh	—	Nhị Thiên-Dầu viên	1 ve
6· 1 Hộp Kim Phụng Hườn	—	Nhị-Thiên-Dầu viên	1 ve
		Savon Vệ Sanh	1 cục
7· 1 Gói Phát-Lãnh-Hườn	—	Ấu-Tả-Tán	1 gói
8· 1 Gói Hóa-Đàm-Chỉ Khái-Tán	—	Phát-Lịnh-Dầu thứ nhỏ	1 thứ
9· 1 Gói Cần Cơ-Tán	—	Cam-Tích-Tán	1 gói
10· 1 Ve Tiêu-Ban-Lộ	—	Hộp thiết Phát Lịnh-Dầu	1 hộp

Trừ 10 vị thuốc trên, ai mua các thứ thuốc khác của NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG giá đáng 0$50 thì sẽ tùy theo mà tặng thêm thuốc giá 0$20

NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG *phi lộ — CHOLON*

Sách về Phật-giáo

của ĐOÀN - TRUNG - CÒN có trữ bán nơi đây:

Baclieu, Khưu thành cơ hiệu Thanh-Tâ.
Bentre, Bá-văn-Xứng
Biênhoa, tiệm cơm chay Hiệp-Lợi
Cantho, Tái-Trang Au petit gain
Cholon, Đỗ-phương-Quế
Mytho, Nam-Cường
Rachgia, Nguyễn-ngọc-Thái
Sadec, Châu-văn-Chương
Soctrang, Hồng-Điểu
Vinglong Hồng-Lạc
Nhatrang Mộng-Lương
Tourane, Nguyễn-hữu Phố
Vinh, Thuận-Dân
Huế, Bá-Lập
Phnompenh Trường-Xuân
Hanoi Nam-Ký
Haiphong, Nam-Tân

Đoàn-Trung-Còn
143, Rue Loubain — SAIGON

Khăn đen suối-đờn

NGUYỄN-VĂN-BÚP
chủ suối-đờn

(Gần Bịnh-Khám par Lái-Thiêu)

Tôi còn đương làm những kiểu khăn đặt riêng tùy theo ý mỗi ông; xin viết thơ nói rõ mấy lớp và lấy ni tôi sẽ làm y theo gởi lại, cách lãnh hóa giao ngân, sở phí tôi chịu. Quí ông ở gần xin mời đến nhà trước xem máy đờn, sau để bề lựa khăn cho vừa ý.

Bùng và Nhiễu-gò ở trong bằng (tiêm đen, giá . . . . 3$00

Bùng và Nhiễu-gò ở trong bằng mền, giá . 2.00

Cẩm - nhung minh phấn ở trong mền, giá. 1.40

(Đại-lý M. Trận, Meilleur prix à Dakao).

THUỐC ĐIẾU HIỆU "CHAMPION"

4 xu một gói 20 điếu — 1 xu 5 điếu

Quí ngài xin lưu ý:

Luôn luôn chúng tôi vẫn cố làm cho vừa lòng quí ngài, chúng tôi hiến cho quí ngài cái hiệu thuốc mới « CHAMPION ».

Hiệu thuốc mới này được hai đều lợi:

1· Giá rất rẻ. Vì chúng tôi muốn hiến cho quí vị một thứ thuốc giá rất hạ, ai ai cũng có thể mua được. — Quí ngài chắc cũng nhận rõ rằng chúng tôi đã chịu thiệt lắm điều nên mới bán được có 4 xu một gói.

2· Phẩm chất. — Xin quí ngài dùng thử thuốc « CHAMPION » quí ngài sẽ thấy tuy giá rất hạ chưa bao giờ có như vậy, song chúng tôi cũng trân trọng phẩm chất thuốc, và chăm nom cái bao thuốc, cho đặng tân thời, đẹp đẽ.

Vấn toàn bằng thuốc lá thượng hảo hạng, nên thuốc « CHAMPION » rất thơm vừa ngon, không nồng, không khó cổ, hợp vệ sanh, vì đặng các vị Bác-sĩ Y-khoa công nhận là thuốc rất tinh khiết.

Dùng thuốc « CHAMPION » qui ngài sẽ được khoái lạc, vì là một thứ thuốc rất hợp sở thích của quí ngài, bao thuốc nhỏ nhắn, đẹp đẽ và lại rẻ tiền

4 xu một gói 20 điếu — 1 xu 5 điếu

HÃNG BẢO-KẾ

HIỆU

LA PROVIDENCE ET L'INDUSTRIELLE DU NORD

Ông BOY-LANDRY

Làm Đại-lý — 17, Place du Théâtre, 17 — Saigon

Hãng Bảo-kế này chuyên lo bảo-kế cho những xe-hơi, nhà cửa, phố và hàng-hóa cho anh em. Những người ở Saigon, Chợlớn hoặc ở trong Lục-tỉnh mà chịu bảo-kế với hãng này, nếu gặp lúc rủi ro hư hại việc gì, thì hãng sẽ bồi thường một cách rất mau lẹ vô cùng. Xin anh em lưu-ý.

Rượu Thanh Yên

Rượu thuốc bổ

Quí ông quí bà trong khi tỳ vị yếu, ăn uống không tiêu, khi mệt mỏi.

Người trai tráng, sau khi thể thao.

Uống một ly nhỏ rượu Thanh-Yên thì được ngon cơm lại thêm bổ sức.

Có dùng mới biết rượu hay !!

MARIANI
22, Rue Tesla d — SAIGON

HO LAO

Cho nên ngày nay những ... thương mà không lo điều trị, nếu để lâu sẽ thành ra ho lao.

Phải trị lập tức khi mới ban sơ bằng thuốc PULMOGENINE. ba, bốn lần mỗi ngày, mỗi muỗng canh với một chút nước trà, sẽ đặng hiệu nghiệm, đã trừ đặng ho và bổ phổi.

PULMOGENINE là một thứ thuốc trị bịnh ho rất thần hiệu.

Hễ người bịnh nào đã dùng thuốc PULMOGENINE rồi thì sẽ rõ sự hiệu nghiệm của nó.

PULMOGENINE VE LỚN GIÁ 1$50

Có bán khắp nhà thuốc tây

Chữ ở Pharmacie Centrale J. MUS. 185 à 201. Rue Catinat Saigon.

Docteur VÕ-DUY-THẠCH

30, BOULEVARD BONARD (gần Phú lộ Chánh Ký) SAIGON

Mới mở phòng coi mạch ngày 10 Mars 1936

Chuyên trị bịnh tê bại... và các chứng bịnh khác.

Mỗi ngày sớm mai và chiều.

Lò gạch "PHẠM-QUANG"

KÍNH CÁO

Đất tốt, ngói gạch hầm bằng củi thật chín, bền chắc và đã nổi tiếng hơn 15 năm rồi.

Kính mời quí Ông, quí Bà nếu có cần dùng cất nhà hoặc phố, xin dời gót đến nhà chúng tôi hay là viết thơ thương lượng, chắc sẽ được vừa lòng.

Có đủ đủ thứ kiểu gạch ngói nơi nhà ông Phạm-quang - Nghiệm, Nghị - viên Địa-hạt chợ Ô-môn (Cantho).

Nay kính cáo.

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN
Compagnie Optorg — ROBIN

TRƯỜNG HỌC NGHỀ MÁY VÀ ĐIỆN

95, ĐƯỜNG rue Lagrandière — SAIGON

Téléphone 20425

Directeur TRỊNH-HƯNG-NGẦU

TỰU TRƯỜNG ngày 31 AOUT 1936

do M. HỒ-ĐẮC CUNG Mécanicien diplômé de l'E. E. I. M. dạy.

PHÒNG COI MẠCH NGUYỄN-VĂN-KHẢI

Lương-y bổn quốc trị sĩ

Médecin libre

GIỜ COI MẠCH:
Sớm mai.. de 7 h. à 10 h
Chiều .. .. de 15 h. à 18 h

30, Route provinciale 15
(Gần gare xe điện) GIADINH

Đọc báo mà không đọc tờ, *Nông-công-Thương* chưa phải là người biết đọc

HỒI THỨ MƯỜI BA

Lời triết-lý, danh-nhân chỉ bảo.
Nghe căn ca, chủ bộc gã nhau...

(Tiếp theo)

Một người trong bọn nói:

— Khốn lắm, không biết anh ấy đi về lối nào và hiện giờ đã đi đến đâu thì biết làm cách gì mà cứu?

Có người biết tính Mã-Lưu nóng, thấy Tỷ-Đà vào nơi nguy-hiểm, lòng tất không yên, bèn nói giải đi rằng:

— Phải cứu lắm chứ, anh Tỷ-Đà vào nơi nguy-hiểm có lẽ nào chúng ta đương mắt ngồi nhìn, nhưng hãy đợi người đi dọ-thám về, xem thế nào đã, anh Mã-Lưu hãy tạm ẩn-nhẫn mấy hôm.

Mã-Lưu nghe nói đành phải dằn lòng chờ đợi.

Cách vài hôm sau bỗng có Lê-Ôn đem tin đến nói rằng:

— Tỷ-Đà bị bịnh hãy còn nằm ở một nơi nhà trọ trong nước A-Thiện.

Bọn chí-sĩ cả mừng bèn cử mấy người đến thăm và lựa lời khuyên giải và mời Tỷ-Đà ở lại đừng liều về nước nữa.

Nguyên lúc Tỷ-Đà ra đi thì theo con đường về phía Tây-Nam.

NẰM SƯƠNG GỐI VÁT...

Số 47

(*Lịch-sử tiểu-thuyết*)

Truyện 500 vị anh-hùng nước Tề-Vũ trong cõi Hy-lạp nằm gai, nếm mật trong bốn năm trời, chịu bao nỗi nhọc-nhằn đắng cay ở nơi hải-ngoại để mưu khôi-phục lại chính-thể dân-quyền cho dân và cứu nước ra khỏi vòng dạm-hãm và chánh-sách chuyên-chế, hung-tàn của bọn quyền-dân chỉ mưu tư-lợi. C.P.-T.L. *dịch.*

Một hôm gần đến bờ cõi nước Tề-Vũ trời đã về chiều, Tỷ-Đà một mình vừa đi vừa ngắm cảnh vật bỗng thấy từ xa kéo lại một đám mây đen nghịt rồi mưa lác-đác đổ xuống. Ở giữa chỗ đồi núi trập-trùng không có một nhà trọ, Tỷ-Đà đành cắm đầu rảo bước, được một khoản giải, quần áo đã ướt hết, trong người lạnh buốt, bỗng thấy trong một bụi cây phía xa có ánh đèn, mừng lắm, rảo bước đến gõ cửa thì trong nhà có tiếng hỏi:

— Ai? Có việc gì mà đêm tối còn gọi cửa.

Tỷ-Đà đáp?

— Thưa tôi là khách lỡ đường, xin ngụ trọ một đêm tránh mưa, sáng mai xin đi sớm.

Cửa mở, Tỷ-Đà vào nhà. Chủ-nhân là một ông cụ râu óc bạc phơ mặt mũi thanh-tú, ngồi ung dung trong túp nhà tre, đỡ nửa uống nước trà.

Thấy Tỷ-Đà quần áo ướt hết liền gọi đốt lửa cho Tỷ-Đà hơ và sai dọn cơm cho ăn.

Đợi Tỷ-Đà dùng cơm xong, chủ-nhân mới hỏi vì sao mà lạc đường. Tỷ-Đà trả lời vì chọn đường tắt để đi nên mới đến nỗi thế.

Chủ-nhân nghe nói, vuốt râu nghiêm nghị nói:

— Phàm việc trong thiên hạ cũng không khác việc ông đi đường hôm nay. Đi đường lớn dầu khi xa một chút, nhưng ít sự hiểm nghèo, còn đi đường tắt dầu có gần hơn, nhưng thường gặp lắm nỗi nguy nan. Tôi xem hình dáng ông không phải là người lận-lội vì những ý nghĩ tầm thường chắc vì chuyện quan tâm gì nên mới quá vội vàng. Chỉ vì ông cậy mình sẵn nhuệ khí thấy đường xa mà ngại, muốn đi cho chóng đến nơi nên lại phải gặp nhiều sự nguy hiểm. Ông thử đem việc đi đường xa, suy ra cách xử thế cho khỏi lầm lỡ.

Tỷ-Đà nghe nói rất cảm phục. Bây giờ đêm đã khuya, hai người sắm sửa đi ngủ.

(Còn nữa)

HỘI VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM

Hội Tư Bổn chiếu theo chỉ-dụ ngày 12 Avril 1916
Cựu nhứt và lớn hơn hết các Hội Lập Bổn ở Viễn-Đông
THÀNH LẬP NĂM 1912 — Ở PHÁP, Ở TÀU, CÕI ĐÔNG-PHÁP VÀ XIÊM-LA
Vốn của Hội đã đóng tất cả : 1 Triệu lượng bạc và 8.000.000 quan tiền Pháp

HỘI QUÁN: 7, *Đại-Lộ Edouard VII* THƯỢNG-HẢI | QUẢN-LÝ CÕI ĐÔNG-PHÁP: 26, *đường Chaigneau*, SAIGON

Số tiền dự trữ tới ngày 31 DÉCEMBRE 1936 là: (Về bên cõi Đông-Pháp mà thôi) → $ 2.022.045,37

$ 2.124.258,73 ← Tiền cho vay bên cõi Đông-Pháp đủ đảm bảo số tiền dự trữ kể trên đây:

XỔ SỐ
HUỜN VỐN CHO VÉ TIẾT-KIỆM

Ngày
28 JANVIER 1937

CHI NGÁNH SAIGON, 26, *Đường Chaigneau* — CHI NGÁNH HANOI, *Str. Đường B. Desbordes*

CHỦ TỌA: Ông DUPERRON Tổng-Lý Pháp-Hoa Ngân Hàng, Saigon
DỰ KIẾN: Ông MONT và Ông DECAMP HENRI
Và có Quan Thanh-Tra quyền kiểm soát các Hội Tư Bổn Nam-kỳ và Kiêm-Biên chứng kiến

VÉ SỐ	NGƯỜI CHỦ VÉ	SỐ VỐN HUỜN LẠI
	Cách thức P. — HỒI NGUYÊN VỐN	
	Phần xổ số: 1 số trong 3.000 số	
1 627	Ông Le-van-Meo, ở Bình-Luông-Tây, Gocong ... Vé này góp dưới 2$00	400$
	Cách thức Số 2 — HỒI NGUYÊN VỐN	
	Phần xổ số: 1 Hạng-bộ trong 1.687 hạng-bộ	
	Hạng-bộ trúng ra: 1.105	
	Trong Hạng-bộ này có vé: 6.626 — 18.868 — 2.187 12.865	
	Vé được hưởng quyền lợi kỳ xổ số này:	
6 626	Ông Le-duc-Phu, 55, Phố hàng Gòn, Hanoi ...	500$
18 868	Ông Cheang-Chhea tự là Nguon-Hak, Thợ may ở Prekkak ...	500
2.187	Ông Felix Lavergne, tại ga Biênhoa ...	250
12 865	Ông Hoang-ngoc-Quang, Cựu Bộ-Trưởng, 107, Grand Rue Thanhhoa ...	250
	Cách thức Số 8 — HỒI NGUYÊN VỐN	
	Phần xổ số: 1 Hạng-bộ trong 1.687 hạng-bộ	
	Hạng-bộ trúng ra: 1.342	
	Trong hạng bộ này có vé: 305	
305	Ông Le-van-Chanh, Thương Gia, Pakse ...	500$
	XỔ SỐ CHIA TIỀN LỜI CHO VÉ CÁCH THỨC SỐ 8	
	Số tiền lời chia cho tháng này: 244$82	
	Vé đặng trúng ra 3.064 là vé: 125$00	
	Tám vé sau này được chia đồng số lời trên đây:	
3.064	Ông Nguyen-van-Long, 29, Đường Maréchal Joffre Haiduong ...	30$57
3 065	Ông Nguyen-van-Long, id.	30.57
3 067	Ông Pham-xuan-Lang, Chargé de l'Ecole de Plein Exercice à Phanrang ...	30.57
3 069	Bà Bui-thi-Nghia, Chez M. An, Chef de Train Compagnie, du Yunnan, Gare Tché T' Souen ...	30.57
3 077	Ông Nguyen-van-Tan. Thơ-ký Hãng C.C.N.E.O., Saigon	30.57
3.078	Ông Le-van-Ngu, Thầy Điện-Dưỡng, Hanoi ...	30.57
3.082	Cô Dang-thi-Ngai, 14 Trại-Khach, Khâm Thiên. Hanoi	30.57
3.084	Ông Nguyen-van-Rue, Bến Cơ, Vinh Bao (Haiduong)	30.57
	Cách thức Số 5	
	Cuộc xổ số A — HỒI VỐN GẤP BỘI	
	Phần xổ số: 1 số trong 30.000 số	
25.410-A	Vé 200$00 bị hủy bỏ.	
	Cuộc xổ số B — HỒI NGUYÊN VỐN	
	Phần xổ số: 1 Hạng-bộ trong 3.000 hạng-bộ	
	Hạng-bộ trúng ra: 2 591	
	Trong Hạng-bộ này có vé: 14.544 — 4.513-B — 5.687-A — 7.442-B — 17.338-B — 26.829-A — 26.137-A và 3.888-B	
	Vé được hưởng quyền lợi kỳ xổ số này:	
14 544	Ông Gaston Reinert, 89, Bd Rialan, Hanoi. Vé tất góp trị giá 1.000$ — Giá thêm: 480$ ...	1.480$
4 513-B	Ông Nguyen-huy-Chuong, Thừa Phái, Phủ de Tuyensongeau ...	200
5.687-A	Bà Pham-thi-Tiên, Làng Lai-Thế, Huế ...	200
7 442-B	Bà Pham-thi-Tuất, 67, Rue du Protectorat, Namdinh .	200
26 829-A	Ông Nguyen-Du, 8, Rue d'Auvergne. Vinh ...	200
	Cuộc xổ số C — MIỄN GÓP	Giá bán tại liền / Số vốn mục đích
	Phần xổ số: 1 Hạng-bộ trong 3.000 hạng-bộ	
	Hạng-bộ trúng ra: 2.032	
	Trong hạng-bộ này có vé: 13.290-B — 15.688-B — 19.441-A — 21.645-A — 29.196-A — 13.587-B — 25.649-A — 16.765-B — 22.108 và 26.585-A	
	Vé được hưởng quyền lợi kỳ xổ số này:	
13.290-B	Ông Lieu-phu-Cheong, 15 Rue de la Gare Phutho ... (Giá bán tại liền: 257$00)	500$
15.688-B	Cô To-thi Ngoc-Binh, Ái-nữ của bà Nhung. Thaibinh ... (102 40)	200
19.441-A	Bà Tong-thi-Tan, Thương-gia, Vientiane ... (110.60)	200
21.645-A	Bà Nguyen-thi-Le, 15, Rue Tabert, Saigon ... (109.20)	200

Mỗi vé trúng ra trong cuộc xổ số C. trên đây thì đặng đòi ra vé tất góp y số vốn mua, khỏi phải đóng tiền tháng nữa, lại có giá bán tại liền và đặng dự ba cuộc xổ số mỗi tháng về cách thức số 5.

Các người Chủ vé số 5 đặng chia lời của Hội, kể từ ngày mua vé.
Trong các HỘI LẬP-BỔN ở VIỄN-ĐÔNG có một HỘI VẠN QUỐC TIẾT KIỆM chia lời cho những người mua vé, kể năm thứ nhứt.

Số bạc định cho cuộc xổ số hồi vốn gấp bội về tháng Février 1937 là:
Vé 1.000$ *mà trúng ra thì đặng lãnh* 5.000$
Vé 500$ — — 2.500$
Vé 200$ — — 1.000$
Phần xổ số cho tháng Février 1937 *về cuộc xổ số góp bội là 1 phần trong 30 000 phần*

VÉ MỚI CÁCH THỨC P

Vé Tiết-Kiệm cách thức P của HỘI VẠN QUỐC TIẾT KIỆM giúp gầy một số vốn:

$ 10.000	mỗi tháng góp	25$00
8.000	»	20.00
5.000	»	12.50
4.000	»	10.00
2.000	»	5.00
1.000	»	2 50
500	»	1.25
400	»	1.00

Kể ngay từ tháng đầu mới mua, thì mỗi tháng vé đặng dự cuộc xổ số huờn vốn trước kỳ hạn. Vé trúng số thì đặng lãnh lập tức số vốn mục đích bất kể tiền góp rồi đặng bao nhiêu, và khỏi phải góp trên chi nữa. Các vé đều đặng lãnh vốn mục đích trong 25 năm là cùng.
VÉ CỦA HỘI VẠN QUỐC TIẾT KIỆM:
1• đặng vay. | 2• có giá chuộc bán liền | tan khi đã góp đặng hai năm.
Khi xin thì Chủ vé đặng ngưng góp.

Cuộc xổ số vé Tiết-Kiệm kỳ tới nhằm ngày thứ BẢY 27 FÉVRIER 1937, đúng bốn giờ chiều, tại Hãng Chánh của Bổn Hội bên cõi Đông-Pháp, 26, Rue Chaigneau — SAIGON

XIN LƯU Ý: *Cần đừng người có đủ tư cách làm Đại-Lý cho* HỘI VẠN QUỐC TIẾT KIỆM

ĐẠI-PHÁP CỘNG HÒA DÂN QUỐC
Tự-do — Bình-đẳng — Đồng-bào

ĐÔNG-PHÁP
Nam-kỳ Thống-đốc
TỈNH RACHGIA

YẾT-THỊ — *Đơn xin mướn đất Nhà-nước 18 năm.*

Tên họ, nghề nghiệp và chỗ ở người xin	Chỗ tọa lạc sở đất	Số miếng đất	Số tờ họa đồ	Số cao mẫu	Nóc hồ
Danh-So ...	Lộc-Ninh	101 partie	4e	ha. 6 26 40	
Danh-Nôn ...	id.	id.	id.	4.36 57	
Danh-Sadơn ...	id.	id.	id.	2.19.96	
Thi-Ngôl ...	id.	id.	id.	2.87 68	
Đỗ-Môn ở Lộc-Ninh (Rạc gia)	id.	id.	id.	2 00.00	

VIỆC TRANH CẢN VÀ KÊU NÀI

Chiếu theo thể-lệ điều 11 và 13 lời nghị-định ngày 13 Juin 1929, ai có tranh cản điều chi thì nội trong kỳ hai tháng, kể từ ngày dán yết-thị này, phải làm đơn nạp cho quan Thâm-biện chủ tỉnh Rachgia.

Rachgia, le 12 Janvier 1937.
L'Administrateur Chef de Province,
Signé: ILLISIBLE.

Vu pour affichage:
Saigon, le
Le Directeur des Bureaux du Gouvernement,
Signé: ILLISIBLE.

GÂY MÕN
Thuốc SIROP DESCHIENS có huyết bò
Làm cho sung túc máu trong đầy đủ, mới và thuốc bổ cho các chứng suy nhược.

Mê đánh bạc quên phận sự

Gòcông. — Từ bấy lâu dân cư làng Vĩnh hửu hay phàn nàn về việc Hương-kiểm Trọng ở làng hay làm khó dễ người ta; mới đây cũng lối ấy, mà Hương-kiểm Trọng bỏ phận sự, nguyên nhơn vụ ấy như sau đây:

Hôm ngày 24-1-37 nhà tên Ngàn có một con trâu chết, Ngàn không rỏ về bịnh gì, bèn đến báo cho Trọng hay.

Chẳng hiểu Trọng muốn cái gì, mà Trọng không chịu cho chôn. Luôn ba ngày như vậy xác con trâu vẫn chưa chôn. Ngàn hết sức năng nỉ yêu cầu Trọng cho mình chôn, nhưng cũng không hiệu quả gì. Trọng cứ lần lựa mãi, để thừa mác việc nầy việc nọ, song chánh thực thì Trọng đi đánh bạc, xác trâu chết để ba bốn ngày chưa chôn, phát sinh lên hôi thúi chịu không nổi

Không biết làm sao, Ngàn lên đi ra báo quan.

Được tin nầy nhà chuyên trách liền thân hành đến nơi, xem xét rồi cho Ngàn chôn con thú ấy, và hương kiểm Trọng cũng có lại sở rớ đó nữa.

Nghe nói đầu vụ nầy, thầy cai-tổng, ở tổng ấy còn đang làm án kết.

TENNIS

Vô-địch Xiêm Sanoh và Huang-Roeng

5 giờ 45 chiều thứ năm 4 Février 1937 sẽ tới Saigon.

Tổng-cuộc Tennis Namkỳ đã phái M. PAGOIHI đi tận tới ARAYNIA, biên giới Xiêm, rước hai nhà vô-địch Xiêm.

Muốn đáp thạnh tình các nhà thể-thao Xiêm lúc Tổng-cuộc đá banh Aunam (C.I.A.) gởi chiến tướng Annam sang Bangkok lúc nọ, nên Tổng-cuộc Tennis Nam kỳ định rước 2 nhà vô địch tennis Xiêm một cách long trọng.

Sẽ có mấy chiếc xe hơi của các Tổng-cuộc ở đây, Tổng-cuộc đá banh, Tổng-cuộc xe đạp, Tổng cuộc lội đua, Tổng-cuộc Pingpong, xe máy dầu, mấy nhà cựu, và tân vô-địch xe máy đạp như Ngô-văn-Luông, Yến, Maurice Triện v.v... và nhiều anh em đua xe máy đạp khác sẽ đi tận tới Gò dầu-hạ rước hai nhà vô-địch Xiêm đi ngả Namvang qua Saigon.

Đúng 5 giờ 45 chiều thứ năm 4 février 1937 thì sẽ tới ngan trường đua cũ đường Verdun; sẽ có hai cô đến nơi đó trao bouquets bông cho 2 nhà Vô địch Xiêm.

Đoàn xe đi rước sẽ đi một vòng Châu-thành Saigon rồi cho 2 nhà vô địch Xiêm Sanoh và Huang-Roeng về ngụ tại nhà năng «Majestic»; nghỉ một đêm thứ năm 4 février, chiều thứ sáu 5 février sẽ dượt tại C.S.S rồi chiều thứ bảy 6 février sẽ đấu với chiến tướng chúng ta liên tiếp trong ba bữa theo kiểu tranh giải Davis.

Chiều thứ bảy 6 février 1937 đánh hai matches simples; chiều chúa nhựt 7 février đánh một match Double-Messieurs.

Chiều thứ hai 8 février đánh 2 matches simples chót.

Chương trình sẽ đăng sau.

CHUYÊN TRỊ BỊNH THẦN TẢI

Docteur NGUYỄN-VĂN-TIỆN, *cấp bằng khoa vệ-sanh bộ ti-trùng*, *số nhà 68, đường Chasseloup-Laubat, SAIGON*

Chuyên trị cả chứng bịnh mà như là bịnh ngoài da (mụng, ghẻ, nhọt, ung-thư, vít tích v. v.), bịnh về máu me (đường mai, thiếu máu, v. v.); bịnh đường tiểu (lậu, bọng đái, lậu kinh niên, yếu sức, v. v.); bịnh của phụ-nữ (bạch đái, đường kinh không đều và đau đớn, đau tử cung, v. v.).

Ông đã nhiều năm kinh-nghiệm săn sóc bịnh-nhơn về các chứng bịnh trên đây.

Mỗi ngày ông đều khán bịnh cho toà. Chúa-nhựt và ngày lễ thì buổi sớm mai.

Ông cũng có đủng điện để trị bịnh nữa.

TRƯỜNG-THIÊN TIỂU-THUYẾT -:- 4 Fév. 1937 -:- Nº 72

Bạch-Khuê Toàn-Truyện
自主金傳

Độ thập tài tử

Dịch-giả SONG-BINH

HỒI THỨ TÁM
Thuyết tân-vão, đánh đổ thói phong tình.
Giảng đạo-đức, phá tan lời ước hẹn.

(Tiếp theo)

Nay Túc-hạ nhục lâm tệ-ly. Lão-phu lấy làm hân hạnh không cùng, bởi Lão-phu nhiều chỗ ngộ-diềm không hay, có lẽ được nhờ Túc-hạ chỉ giùm cho mấy đều ngộ-diềm ấy.

Tú-anh thưa lại rằng: Tiểu-sanh học vấn tầm thường, không dám tỉ những người tài cao học rộng, nay Đại-nhơn khen ngợi quá đáng, làm cho Tiểu-sanh hổ-thẹn trong lòng, theo chỗ nguyện vọng của Tiểu-sanh, chỉ mong nhờ Đại-nhơn giáo huấn trong khi hôm sớm, vì Đại-nhơn một bực «niên cao đức trọng» xin Đại-nhơn chớ để lời khiêm nhượng làm chi. Dương-tuần-phủ vuốt râu cười chúm chiếm mà nói rằng: Lão-phu tuổi ngoài sáu mươi, chỉ sanh được một chút trẻ gái, nay trẻ nó tuổi vừa hai tám, chưa có chỗ kết duyên, nay Lão-phu thỉnh Túc-hạ tới đây, chủ ý muốn Túc-hạ kết duyên với trẻ gái của Lão-phu toại nguyện, không biết Túc-hạ bằng lòng chăng? Tú-anh ngẫm nghĩ trong lòng, chỉ muốn yết kiến Dương-tiểu-thơ (cúc-anh) tự sự, nghe Dương-tuần-phủ hỏi vậy, Tú-anh đứng vậy vòng tay mà đáp lại rằng: Đại-nhơn có lòng thương tưởng tới Tiểu-sanh, Tiểu-sanh xin vâng lời lãnh mạng, song Tiểu-sanh là hàn-nho bỉ lậu, chỉ sợ không xứng đáng với Tiểu-thơ đó thôi.

Tú-anh hầu chuyện với Dương-tuần-phủ vừa xong. Gia-nhơn của Dương-tuần-phủ dọn tiệc rượu đã sẵn, Dương-tuần-phủ thỉnh Tú-anh nhập tiệc, ông và Tú-anh đánh chén chuyện trò, khi luận bàn thi phú văn chương. Tú-anh nói như nước chảy, mặc dầu Dương-tuần-phủ nhiều câu vấn nạn, Tú-anh chẳng ngẫm nghĩ một câu nào, đối với tài học bạt thiệp của Tú-anh, Dương tuần-phủ lấy làm dị kỳ hết sức, sau khi mãn tiệc rượu, Dương-tuần-phủ khiến người dẫn Tú-anh nằm nghỉ tại Thơ-phòng.

Nói về Mai-hương lãnh mạng của Dương-cúc-anh xuống thuyền, nó xem diện mạo Tú-anh đã rỏ, mai-hương chạy về phục mạng với Cúc-anh rằng: diện mạo người kia không phải Trương-đình-thụy, và giọng nói cũng không giống Đình-thụy chút nào, song diện mạo của người kia hết bực khôi ngô, so sánh với Đình-thụy cũng không thua kém, hiện giờ chủ-nhơn thỉnh người kia vào Phủ-đường dải tiệc rượu, rồi tiếp dẫn người kia nằm nghỉ tại thơ-phòng, vậy xin Tiểu-thơ giả trang nam-nhơn, tới hội diện với người kia ở thơ-phòng thì biết.

Dương-cúc-anh nghe nói hiệp ý, bèn cải trang một vị công-tử hẳn hòi. Cúc-anh tới chỗ thơ-phòng phía ngoài, khiến mai-hương vào báo trước với Tú-anh mà nói: bẩm Tướng-công... được biết nay có Dương-công-tử tới yết kiến Tướng-công...

(Còn nữa

Imp. du Lục-Tỉnh Tân-Văn
Le Gérant: Lâm-văn-Ngọ

GIÚP CHO THANH-NIÊN HỌC-THỨC THẤT-NGHIỆP

Một cuộc thi tuyển chọn thơ-ký dinh Thượng-Thơ

...Anh em ứng cử đều phải là người góc gác ở Namkỳ và thuộc-dân Pháp

Do nghị-định quan Thống-đốc Namkỳ ngày 29 Janvier 1937 : một cuộc thi để tuyển chọn Thơ-ký tập-sự ở dinh Thượng-thơ và các tỉnh trong Namkỳ sẽ mở tại Saigon (trường sư phạm đường Rousseau) trong những ngày thứ ba 9 Mars 1937, vào lúc 7 giờ rưởi sớm mai và những ngày tiếp theo.

Những đơn gởi đến xin dự ứng cuộc thi nầy phải gởi ngay cho văn-phòng quan Thống-đốc Namkỳ (Bureau du personnel) *trước ngày 20 Février*.

Số thơ-ký thâu nhận sẽ định sau.

Những bài đều cho từ 0 đến 20 điểm.

Chỉ một bài bị 0 điểm thì cử tử sẽ bị rớt ngay.

Không một cử tử nào đặng chấm đậu, mà số điểm chung trong các bài mà dưới 168 điểm.

Các bài :

1· Rédaction d'une lettre ou une note sur un sujet donné ; Thời hạn làm 2 giờ, Coefficient 8.

2· Deux problèmes sur sur l'arithmétique et le système métrique Thời hạng làm 2 giờ, Coefficient 4.

3· Dactylographie, Thời hạn 5 phút mỗi cử tử, Coefficient 2.

Nếu cử-tử nào khai minh có biết thêm về chữ Tàu hay tiếng Caomiên đều có thể xin cho khảo-xét hạch miệng. Về mặt nầy cũng đặng từ 0 đến 20 điểm, còn « coefficient » thì chỉ có 1 thôi. Những bài nào dưới 12 điểm sẽ không còn kể trong số cộng chung các số điểm.

Cử-tử phải là thuộc - dân Pháp (sujet français) người góc gác ở Namkỳ và phải đúng 18 tuổi và không quá 30 tuổi, và lại còn phải có một trong những cấp-bằng sau nầy :

Baccalauréat de l'Enseignement secondaire métropolitain, ou brevet de capacité colonial correspondant au baccalauréat métropolitain, ou brevet de capacité de l'enseignement secondaire franco-indigène ; brevet de l'enseignement primaire supérieur ; brevet élémentaire de l'enseignement primaire.

Diplôme d'études primaires supérieures franco-indigènes (section générale ou section commerciale) ;

Diplôme d'une école supérieure de Commerce de France ou de l'ancienne école supérieure de Commerce d'Indochine.

Những đơn của cử-tử phải có gắn con-niêm, hay làm trên giấy tin-chỉ và ghim những giấy tờ sau nầy.

1· Sao - lục khai - sanh phải có chứng nhận cho đủ. 2· Sao lục án-tòa trong vòng ba tháng. 3 bản sao cấp bằng. 4· Sổ trường. 5· Giấy chứng nếu có làm ở sở nào trước.

Những sự bổ-dụng sẽ lần lần theo sự cần-dùng và bắt buộc theo thứ tự xứng đáng.

Cử-tử vào thi đậu đặng giấy bổ dụng mà không đi theo ngày đã định sẽ bị bôi tên vinh viễn trong sổ.

Kết quả cuộc thi Thông - ngôn sở cảnh-sát

Những cử-tử sau nầy đều chấm đậu trong kỳ thi hôm ngày 29 Septembre 1936, và đặng bổ dụng Thông-ngôn tập-sự trong các văn-phòng sở cảnh-sát : Các thầy Trần-khắc - Cần, Trần - phước - Khánh Nguyễn-văn-Tương, Nguyễn-văn-Vàng, Đinh-văn-Sửu, và Phạm văn-Còn.

Và đặng bổ dụng đi giúp việc :

Tại bót sản - đầm Thudaumot : Trần-khắc-Cần.

Tại bót sản-đầm Cantho : Trần-phước-Khánh.

Tại bót sản-đầm Sadec : Nguyễn-văn-Tương.

Tại bót sản-đầm Tân-châu (Châu-đốc) : Đinh-văn-Sửu.

Tại bót sản đầm Mỹ luông (Longxuyên) : Phạm-văn-Còn.

Thầy Trần-văn-Tú cử - tử đắc cử trong kỳ thi ngày 29 Septembre 1936 được bổ làm Thông - ngôn tập - sự bót sản-đầm Hớn - quản (Thudaumot).

Giá lúa, gạo, bắp

SAIGON, ngày 3 février 1937

GẠO

Chưa kể tiền thuế, bao lãng luôn. Một tạ 60 ki-lô 700

Gạo số 1 25 °/. tấm....	4.24 tới 4 26
Gạo số 2 40 °/. tấm....	4 14 tới 4 16
Gạo số 2 50 tới 45 °/. tấm	4.04 tới 4 06
Gạo lứt 5 °/. lúa	3 31 tới 3 33
Tấm số 1 và số 2.	3.68 tới 3 70
Tấm số 3.	3.25 tới 3 27
Cám trắng.	1.75 tới 1.77
Cám lứt....	0.90 tới 0 95

LÚA

(Chở đến nhà máy Cholon, bao lãng luôn — Mỗi tạ 68 ki-lô

Lúa xay gạo thương hạng	2 60 tới 2 64
Lúa xay gạo số 1,.	2 58 tới 2 62
Lúa số 2,40 °/. Nhựt-bổn..	2.48 tới 2 52
Lúa số 2,50 tới 55 °/. Java	2.38 tới 2 42
Lúa xấu	2 24 tới 2.28

BẮP ĐỎ

Bán tại Cholon °/. ki-lô 7.90 février-mars-avril

CHƠI THÂM

Một anh cặp rằng ẩm một số bạc 450 đồng, rồi cúc mất

Không nghĩ gì đến 200 gia đình của thợ và culi

Trót mấy tháng nay, hảng Ville có lảnh cất 2 dảy phố ở đường Catinat, và đường Turc, nhơn công giúp vào công việc kiến trúc ấy cũng có đến 200.

Chiều hôm rồi, ai nấy cũng lấy làm lạ, nhà cất chưa rồi, mà thợ cu-li sao không lại như mọi ngày.

Hay là bị « lây bịnh dịch » đình công đây chăng ?

Nhưng không phải hỏi ra, mới rỏ tự sự đặng.

Số là hôm chiều thứ bảy ông chủ hảng Ville có giao cho anh cặp rằng Jacques Bản 1 số bạc 450$00 để phát cho bọn thợ và culi.

Trái lại, anh Bản không thèm phát cho ai hết, ẳm số bạc dông cúc mất.

Sáng thứ hai, ông chủ mới hay việc gian hùng nầy, ông liền đi xuống bót cớ, thưa anh cặp rằng bất trung nầy, đoạn ông hứa nội sớm mai thứ hai sẽ đem tiền lại trả cho thợ, vậy họ cứ việc làm như thường.

Bọn thợ, cu-li chờ suốt ngày thứ hai mà không thấy phát tiền Họ chờ luôn sớm mai thứ ba nửa, cũng không thấy chủ tới, nên chiều lại họ mới kéo nhau lên phòng việc của chủ ở đường Legrand de la Liraye mà xin tiền.

Vì vậy sở làm của họ mới vắng hoe như thế.

Bọn thợ đi được nửa đường thì gặp chủ ngồi xe hơi đem bạc xuống phát. Họ bèn trở về lảnh tiền và đả bắt đầu làm việc lại như thường.

Vì đa nghi ông Trần - quang - An đuổi ông Tế-Xuyên

(Tiếp theo trương nhứt)

« Thằng » Lê-trung-Nghĩa đến đây quấy rầy đả được Tế-Xuyên rồi đó, phải đổi Tế-Xuyên liền. Ông Sâm biết Tế Xuyên không có lỗi gì cả, ông bèn rồi xin với ông An nhưng ông An nhứt định lắm, nên ông Sâm phải buộc lòng nói với Tế-Xuyên rằng : ông vẫn mến trọng ảnh và biết ảnh trong sạch, nhưng ông đả xin hết lời mà ông An không chịu, vậy thôi ảnh hảy tnôi đi. Anh Tế-Xuyên thấy ông Sâm biết lẻ phải từ tế như như vậy nên ảnh muốn vừa lòng ông Sâm. ảnh đi êm, ông An không trả ba tháng lương theo luật, vì ông thôi ngang người ta mà không có bằng cớ gì buộc tội người ta Nhưng ông Sâm xin lắm, ông An mới chịu phát thêm 15 ngày lương nữa. Đáng lý anh Tế Xuyên đi kiện ông An, nhưng vì nể ông Sâm quá mà không nở, và lại nếu có kiện thì một mình ông Sâm gánh trách-nhiệm chớ ông An có sao đâu, vì pháp-luật không biết ông An là chủ Đ. N. N. mà. Anh Tế Xuyên vừa thôi, thì « ông » Trương Tiểu vâng lịnh ông An viết bài ký tên mình mà trả lời nặng lại anh Mậu-Đinh. Ông Trương-Tiểu « can-đảm » thiệt.

Cái việc mà anh Tế-Xuyên không dám làm, « ông » Trương-Tiểu lại dám làm. Đây chẳng qua là ông Trương-Tiểu thấy ông An sai khiến linh-hồn anh Tế-Xuyên không được, ông buồn rầu mà ông Trương-Tiểu tội nghiệp, nên ông vội vả làm theo lời ông An biểu đặng cho ông nầy bớt buồn...

Anh Tế-Xuyên giúp việc cho Đ.N.N. trên một năm rưởi, chịu nhiều nỗi thiệt thòi lắm, ông Sâm vẫn công nhận như vậy. Ảnh có vợ và năm đứa con thơ, trong nhà ảnh có 7 miệng ăn, mà ông An nở vì nghi nang tầm bậy mà không cho ảnh làm nữa, mà lại nhè ngày gần Tết mà cho ảnh thất nghiệp mới là « nhơn-đức » cho chớ. Tôi với ông An thuở nay không có xích mích nhau, nhưng nay vì ông hiếp bức trái lẽ một người đồng-nghiệp của tôi, tôi không thể làm thinh được. Và lại anh Tế-Xuyên quê-quán ở Bắc vô đây làm việc, đem cả vợ con theo, nay ảnh bị một người thuở nay không ăn nhập gì với nghề làm báo bẩm hại như vậy, ai là người làm báo có lương tâm cũng không làm thinh được. Chúng ta có cái phận-sự bảo bọc anh Tế-Xuyên và hạch cái tội của ông An cho quần-chúng rỏ. Chúng ta không được để ông An vô lăng báo mà hoành hành, làm việc tàn nhẫn với chúng ta như thế.

Tôi đợi coi anh em làm báo ở Trung, Nam, Bắc sẽ đối phó với ông An cách nào cho biết. Khi không mà anh Tế-Xuyên bị thiệt hại. Mà thiệt sự, thì ảnh không có ăn nhập vì với ông Của, ông Chiêu, hay là với tôi cả. Tôi xin mấy bạn còn ở báo Đ. N. N. làm chứng cho tôi coi những lần tôi đến thăm mấy bạn, tôi có nói đến tên ông Chiêu, ông Của hay chăng ? Và lại tôi với hai ngài cũng không có việc gì quan-hệ mật-thiết nữa kia mà ? Thiệt là ông An tiểu-tâm quá, ghét một người rồi muốn cho ai nấy cũng ghét người của ông ghét, ai không chịu thì ông nghi là phản ông rồi ông làm hại liền. Ông An tiểu-tâm quá (M. An a un coeur tout petit. Au figuré, il n'a pas bon coeur).

Bổn phận của tôi đối với sự thiệt và với bạn Tế-Xuyên thì tôi đả làm rồi đây. Còn phận sự của tất cả anh em làm báo ba kỳ xin để cho anh em liệu lấy.

Lê-trung-NGHĨA

Tin tức hằng ngày

Cùng chị Bạch-Lan Cholon

Kính cho chị hay rằng những thuốc cần dùng trong ba ngày Tết như là : NHỊ-THIÊN DẦU và NHỊ-THIÊN CAO thì em đả có mua đủ hết tại tệm ngánh của NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG trên nầy rồi ; vậy năm nay em khỏi làm cho nhọc công chị nửa ; xin chị biết cho Em kính chào chị và kính chúc cho chị năm mới phát tài ; nay kính.

HOÀNG TỐ-LOAN
ở Pnompenh

BẢN SẮC-LỊNH QUI-ĐỊNH

CHẾ-ĐỘ LAO-ĐỘNG

ở Đông-Pháp

(Tiếp theo)

Mỗi tuần thợ được nghỉ một ngày — Thợ đàn bà được phép cho con bú khi làm việc — Hạn nghỉ trong năm

Chủ phải mua thuốc cho thợ — Thợ bị nạn được tiền bồi thường — Chức vụ của các viên Thanh-tra lao-động

PHẦN THỨ TƯ
Làm việc đêm

Điều thứ 72. – Con trai kém 18 tuổi, con gái hay đàn bà bất kỳ bao nhiêu tuổi, làm việc trong các sở nói ở điều 67 không được phép làm việc đêm. Công việc nào làm ở khoảng 10 giờ đêm và 5 giờ sáng là công việc làm đêm.

Điều thứ 73.— Thì giờ nghỉ đêm của con trai kém 18 tuổi, và của đàn bà con gái bất kỳ bao nhiêu tuổi phải có một hạn dài luôn ít nhứt 11 giờ. Tuy nhiên, hạn đó có thể bớt xuống 10 giờ trong các trường-hợp nói ở điều 74 và 75 sau nầy.

Điều thứ 74.— Đối với các sở dùng những nguyên-liệu, hay dùng những chất để làm thành hàng hóa vật-liệu, mà những chất đó dễ lâu sẽ bị hư hỏng, và muốn tránh cho các chất ấy khỏi hỏng một cách không thể ngăn được, quan Toàn-quyền ra nghị định riêng cho những nhà kỳ-nghệ đó để họ có thể tạm thời chỉ trình qua chánh-phủ miễn theo các khoản ở điều 73, nhưng phải theo khuôn phép nghị định riêng kia của quan Toàn-quyền.

Điều thứ 75.— Gặp trường-hợp mà công việc phải làm cấp bách để tránh những tai nạn sắp xảy ra, để thiết lập sự cứu nhân mạng đang nguy hiểm, hay để sửa chữa những tai nạn đả làm hư hỏng máy mó : vật liệu, nhà cửa, xưởng làm giờ, làm việc của con trai dưới 18 tuổi, và đàn bà con gái bất kỳ bao nhiêu tuổi có thể trong 1 ngày tăng quá hạn định ở điều 72.

PHẦN THỨ NĂM
Hạng nghỉ trong tuần lễ

Điều thứ 76. – Các khoản ở trong phần thứ năm nầy thi hành đối với các người làm, thợ và thợ tập nghề làm việc trong một sở kỳ-nghệ, mỏ hay thương-mại, hay những chi nhánh của sở ấy, dầu về hạng nào cũng thế, hoặc công hoặc tư, hoặc của đạo giáo hay không, ngay cả đến những xưởng có tính cách dạy bách-nghệ, hay tính cách từ-thiện ; những người làm cách tự do (professions libérales) cũng thế.

Tuy nhiên, các khoản nầy không thi hành cho những người làm ở những sở vận-tải bằng đường thủy cả đến người làm ở sở hỏa-xa, sở xe điện cũng thế, vì hạn nghỉ của những người nầy đả có điều lệ riêng.

Điều thứ 77.— Cấm không được dùng một người thợ, làm công hay thợ tập sự quá sáu ngày liền trong một tuần lễ.

Điều thứ 78.— Các quan Thủ-hiến mỗi xứ sẽ ban bố nghị-định liệt những hạng sở nào có thể cho thợ nghỉ mỗi tuần-lễ lần lượt tiếp nhau, và những trường-hợp miễn trừ cho một ít người thợ chuyên-môn làm việc trong những sở có máy hay có rồi lửa chạy luôn không ngừng. Nghị-định ấy sẽ chỉ rỏ cả những cách thức thi hành các khoản trong phần nầy.

Điều thứ 79.— Đối với các sở vì thiên-tai mà bị bắt buộc phải nghỉ việc, các ngày nghỉ đó của thợ có thể tính bù vào những ngày được nghỉ hàng tuần, nhưng việc trừ ngày nghỉ hàng tuần nầy không được mỗi nửa tháng quá hai ngày.

Điều thứ 80.— Các kỳ-nghệ chỉ hoạt - động từng mùa, hay dùng những chất dễ hư hỏng được đặc cách được viên Thanh-tra lao-động xứ đó bải lệ nghỉ hàng tuần.

Điều thứ 81.— Sau khi được quan Thủ-hiến mỗi xứ đề-nghị, và sau khi đả trưng cầu ý-kiến các phòng thương - mại và canh-nông cùng các đại-biểu các kỳ-nghệ có liên-can, quan Toàn-quyền sẽ ban bố nghị-định đăng bản thống-kê những hạng kỳ-nghệ riêng có thể hưởng những khoản ở hai điều trên đây.

(Còn nữa)

Đính-chánh một cái tin

của một tờ báo ở đây

Vừa rồi phòng báo-giới phủ Thống-đốc Nam-kỳ có gởi thông-cáo cho các báo đính-chánh như vầy :

Một tờ báo ở đây đăng một bài dưới mục đề : « Và đặng lễ mạc lễ dựng cộ Chà » (Et pour clôturer la fête des Chettiars). nói về một việc lôi thôi xảy ra hôm chiều ngày 28 Janvier giữa mấy anh Chà « sét-ty » ở đường Ohier, và lại nói rằng có một người lính bị đánh trong lúc ấy.

Cần nên thanh-minh cái tin chót nầy là sai cả sự thật.

Đặng báo tin có một cuộc ẩu-đả giữa những người « sét-ty », anh lính Hà-văn Hơi giử việc canh-gát ở đại lộ Charner liền can-thiệp và kiếm cách để can hai đàng đang đánh cù đánh đấm nhau ngoài đường ra. Thì lúc ấy anh lính Hợi có bị xô đẩy, và lại thấy mình không thể can ra được, nên anh liền trở về bót quận nhứt để cho người « xếp » bót hay. Lập tức ông Turbin liền đến tận nơi cùng 2 người lính Annam và dẫn hết những ông Chà thủ-phạm trong cuộc ồn ào nầy về bót. Bọn nầy chỉ có bị chút ít thương-tích nơi mặt, và lại khai rằng : không muốn thưa gởi gì cả, như vậy ông cò quận nhứt chỉ biên giấy phạt theo tòa vi cảnh về tội làm ồn ào và ẩu-đả ngoài đường.

Các việc đều xảy ra ngoài đường, thì không lúc nào mà người lính lại vô một căng phố bao giờ.

Ba ông Cai-tổng mới

— Huỳnh-văn-Giỏi Ban-biện Phó tổng đặng bổ làm Cai-tổng Dương-hòa-Hạ (Giadinh). Sự bổ dụng ông Huỳnh-văn Giỏi đả định trong một thời kỳ là 5 năm, kể từ ngày ký nghị-định.

— Ông Hà-văn-Biên Ban-biện Phó tổng được bổ làm Cai tổng tổng Bình Điền (Thudaumot). Sự bổ dụng ông Hà-văn-Biên đả định trong một thời kỳ là 5 năm, kể từ ngày ký nghị-định.

— Ông Trịnh-văn Vinh Ban-biện Phó-tổng đả đặng bổ làm Cai-tổng tổng Bình thạnh-Thượng (Thudaumot). Sự bổ dụng ông Trịnh-văn-Vinh đả định trong một thời hạn là 5 năm kể từ ngày ký nghị-định

TIN TÀU TỚI

Ở Pháp lại

Le *Lieutenant St. Loubert Bié* le 9 février (M.M.)

Le *Dalny* le 7 février (R. C.)

Le *Cap Tourane* le 13 février (C. R.)

Félix Roussel le 14 février (M.M.)

Ở Bắc và Trung-kỳ về

Le *Claude Chappe* le 10 février (M.M.)

Ở Trung-hoa và Nhựt-bổn về

L'*Aramis* le 9 février (M.M.)

Ở Manille lại

Le *Sphinx* le 15 février (M.M.)

TIN TÀU ĐI

Qua Pháp.

Le *Sphinx* le 9 février (M.M.)

L'*Aramis* le 11 février à 4 h. 30 (M.M)

Ra Trung và Bắc-kỳ

Le *Claude Chappe* le 10 février (M.M.)

L'*Ango* le 4 février à 17 h. (C.R.)

Le *Dalny* le 10 février (C. R.)

Le *Cap Tourane* le 15 février (C.R.)

Qua Tàu và Nhựt-bổn.

Le *Lieutenant St. Loubert Bié* le 10 février (M.M.)

Le *Félix Roussel* le 18 février (M.M.)

Qua Singapore (via Poulo-Condore)

Le *G. G. Pasquier* le 8 février (S.A.M.L.)

TIN VẮN

Nhà thi sĩ Pétrarque (người Ý — 1304-1374) là một người rất chăm làm việc, đến nỗi thôi cầm bút là sanh ủ rủ âu sầu.

∴

Ông đi du lịch nhiều, mà đến đâu, ở đâu cũng không nghỉ viết

∴

Một người bạn ông là ông giám mục Cavaillon thấy sức khỏe của ông đã kém, mà ông lại cứ ham mê làm việc như thế, sợ nguy đến tánh mạng của ông, nên một hôm bảo nhà thi sĩ đưa chìa khóa tủ sách cho mình.

∴

Pétrarque không biểu ý ra sao, nhưng cũng đưa cho bạn.

∴

Ông giám mục liền đem sách vở giấy bút cất vào đó rồi khóa lại và nói :

∴

— Tôi cấm anh không được làm việc trong mười ngày?

∴

Pétrarque xin vâng, nhưng lấy thế làm khó chịu lắm. Hôm đầu ông thấy ngày dài ghê dài gớm ; hôm thứ hai, ông bị nhức đầu, hôm thứ ba thấy lên cơn sốt.

∴

Ông giám mục thấy vậy thương hại, phải đem trả chìa khóa, nhà thi sĩ liền khỏe mạnh ngay.

∴

Có người đến hỏi John Oechirbegh, làm chủ bút một tập chí nọ thành New-York xem ông đã dùng cách gì mà báo ông đang xuống lại được độc giả hoan nghinh hơn xưa, thì ông chỉ mỉm cười mà không đáp.

∴

Được ít lâu, một « nữ độc giả » tự nhận có một tâm hồn lảng mạn, đến thăm ông tại phòng ngủ — xin nhớ kỷ lấy điều nầy — và hỏi ông điều trên kia, thì lần nầy ông cười tình :

∴

Sau khi làm lụng về trí thức hay là thẩn thơ cả ngày một nhọc thì thấy nhức đầu khó chịu

Muốn cho được tỉnh mình lại hãy uống một hườn hay là hai hườn Aspirine Usines du Rhône

∴

« Có khó gì ! bài các độc giả gởi đến cứ việc cho đăng lên báo..., người có bài, lần đầu được trông thấy tên tuổi mình trên mặt báo, « đâm » ra thân thiết với tờ báo mà trước kia họ « ghét ».

∴

Ngoài ra, ông còn nhủ thầm : Làm báo không nên dùng chánh sách chánh quyền và cần như là phải hiểu tâm lý độc giả ».

∴

– Một tháng sau, ông mới biết rằng vị nữ độc giả kia làm phóng viên cho một bạn đồng nghiệp.

Các bạn hãy tưởng tượng dùm cái nổi bực tức của ông lúc bấy giờ.

∴

Nhưng có một điều mà ông Oechirbegh và cô phóng viên nọ chưa nghĩ tới là nếu bài nào cũng cho đăng thì giá trị tờ báo kia sẽ ra thế nào.

Cùng M. Ng-nam-Xuân

Được tin nầy thầy phải đem hết sổ sách về nhà báo lập tức. nếu để trể tôi sẽ nhờ pháp-luật can thiệp ...

Cùng chư vị độc-giả và đại-lý báo Thế-giới

Xin quý vị đừng đóng tiền cho M Xuân nửa. Bắt đầu từ 2 Février 1937 chúng tôi không lảnh trách-nhiệm về số tiền M. Xuân sẽ thâu.

PHAN-VĂN-THIẾT

Uống mỗi ngày một hườn Aspirine Usines du Rhône, ấy là điều lo xa vậy bởi vì thuốc nầy làm cho ta khỏi nhức đầu.

∴

Đó là một cái « mốt » phát sanh từ bên Mỹ và nay đã qua Đại tây dương bay đến Âu châu.

∴

Một « mốt » mới về những son tô môi của các bạn gái. Son tô môi từ trước, tới nay lợt lắm, thường lắm, nên muốn cho cái đức tánh làm say đắm lòng người thêm sức mạnh.

∴

Một nhà hóa học người Mỹ mới sáng chế ra thứ son có những vị say sưa như.

∴

Son sâm banh.
Son bọc đỏ.
Và nhiều còn những vị rượu khác cửa...

∴

Một xưởng làm son lớn bên Bỉ hiện đã cho làm những thứ son nầy.

∴

– Vậy thì từ nay còn ai là người chẳng mê bồn vì những cái hôn nồng nàng say có mùi rượu « Mahattan Cooktail » chẳng bạn.

∴

Tới mùa mưa thì nấm mọc, cũng như tới mùa xuân các báo chí ở đây thì nhau ra số đặt biệt mùa xuân.

∴

Nấm có thứ ăn được, cũng có thứ ăn chết, báo chí đặt biệt thì cũng thế, có thứ coi phải ngả nước mà chết liền nữa.

∴

Vậy tôi xin bảo khe khẻ với các bạn đọc trước muốn tránh nấm độc, và báo chí độc, thì các bạn đọc, cứ để Kịch bóng đặt biệt mùa xuân ra, rồi mua thì vô hại, mà lại có lợi nhiều.

∴

Vì Kịch bóng mùa xuân năm nay, bài vở đặt sắc, chọn lựa kỹ, hình đẹp. Đọc « Kịch bóng » tức chỉ rõ các bạn có tính thẩm mỹ.

∴

Thuốc hườn Aspirine « Usines du Rhône » chuyên trị các bịnh nhức đầu, long óc sổ mũi và đau nhớt răng.

ĐỊA-PHƯƠNG SAIGON-CHOLON

Sở Công-nghệ (Họa-đồ)

Yết-Thị

Lời rao cho nhơn dân hay, vì lời nghị số 5896 đề ngày 28 tháng chạp tây năm 1936, của Quan Thống-Đốc Namkỳ, nên mở cuộc tra xét trước coi có phương tiện hoặc bất phương tiện về việc tính cất một cái chợ tại Chí-Hòa.

Giấy tờ về cuộc tra xét, có bản đồ chỉ chổ tính cất chợ đó, sẽ để trong hai mươi ngày tại dinh Quan Đốc-Lý Thành-phố Cholon (Sở Họa-đồ của Địa - Phương) cho nhơn dân cùng Công-Ty hội hiệp đặng phép đến xem.

Trong lúc tra xét thì có ông Meslier (Georges) là quan Bát-Vật sở Công-Nghệ Địa-Phương của quan Thống-Đốc Nam-Kỳ đã chọn đặng lảnh chức Phái-Viên Khán-Xét, sẽ thâu tại dinh Quan Đốc-Lý thành phố Cholon, từ tám giờ tới mười một giờ sớm mai, và chiều từ ba giờ đến năm giờ, những lời khai cùng lời kêu nài của nhơn dân và biên vào một cuốn sổ riêng, người nào đến kêu nài phải ký tên vào sổ ; còn những đơn từ kêu nài của nhơn-dân gởi đến thì Quan Phái-Viên Khán-Xét sẽ đính theo sổ ấy.

Cái kỳ hạn hai mươi ngày nói trên đây sẽ kể từ bữa đến yết-thị nầy.

Saigon, ngày 5 Février 1937.
Quan Chánh Chủ Địa-Phương
A. BUSSIÈRE.